

**Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
Σχολή Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων**

**Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση»**

**Η ανταπόκριση του Δήμου Μουζακίου στα έργα που έχει
εντάξει στο Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» από το 2019
έως σήμερα**

Περσεφόνη – Αθανασία Κατσαρού

Αθήνα, Ιανουάριος 2024

**University of Peloponnese
Faculty of Social and Political Sciences
Department of Political Studies and International Relations**

**Master Program in
«Local and Regional Development and Administration»**

**Municipality of Mouzaki: Projects implemented in
“Antonis Tritsis” funding Programme since 2019 and
municipality’s responsiveness**

Persefoni – Athanasia Katsarou

Athens, January 2024

Η ανταπόκριση του Δήμου Μουζακίου στα έργα που έχει εντάξει στο Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» από το 2019 έως σήμερα

Σημαντικοί όροι: Δήμος, Δ.Ε.Υ.Α., «Αντώνης Τρίτσης», «Φιλόδημος», ΕΣΠΑ, Ένταξη, Οικονομική Επιτροπή, Ωρίμανση, Προγραμματική Σύμβαση, Υποέργα, Προϋπολογισμός, Δημόσιος διαγωνισμός, Διακήρυξη

Περίληψη

Με ποια κριτήρια επιλέγει ένας Δήμος τα έργα και τις δράσεις που θέλει να υλοποιήσει; Πώς ιεραρχούνται οι ανάγκες και γιατί επιλέγει να εντάξει τις προτάσεις του σε συγκεκριμένα χρηματοδοτικά προγράμματα; Πώς ανταποκρίνεται τελικά ένας μέσος αστικός Δήμος στα έργα που καταφέρνει να εντάξει στα χρηματοδοτικά προγράμματα;

Στην παρούσα μελέτη ερευνήθηκε ο Δήμος Μουζακίου, της Περιφέρειας Θεσσαλίας με επίκεντρο τα έργα που έχει εντάξει στο Πρόγραμμα του Υπουργείου Εσωτερικών, «Αντώνης Τρίτσης». Για τους σκοπούς της έρευνας επιλέχθηκε η συνέντευξη ως μεθοδολογικό εργαλείο, η οποία διεξήχθη στις 26/1/2024 με ανώτερο στέλεχος της Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου.

Κατά την πορεία της έρευνας διαπιστώθηκε η δυνατότητα μεταφοράς Πράξεων από ένα χρηματοδοτικό εργαλείο στο άλλο. Από την συνεργασία μεταξύ των Διαχειριστικών Αρχών με τον Δήμο, τελικά επιτυγχάνεται πρώτον, μεγαλύτερο χρηματικό απόθεμα στα ταμεία των Δήμων και δεύτερον, απορρόφηση ευρωπαϊκών πόρων, όπως έγινε, για παράδειγμα, με την μεταφορά έργων από το «Αντώνης Τρίτσης» στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 «Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α.» και στο Ταμείο Ανάκαμψης.

Από την άλλη μεριά, παρατηρήθηκαν καθυστερήσεις στους χρόνους διαδικασιών υλοποίησης των έργων αμέσως μετά την ένταξη. Φυσικά, αντικειμενικά εμπόδια όπως οι φυσικές καταστροφές στην Περιφέρεια Θεσσαλίας επηρέασαν τα χρονοδιαγράμματα.

Τέλος, ο Δήμος Μουζακίου τείνει να παρουσιάζει υψηλά επίπεδα ωριμότητας των έργων καθώς και πληρότητα στη σύνταξη των φακέλων υποβολής. Αξίζει να σημειωθεί πως, όπως παρουσιάζεται στον «Δείκτη Αποτελεσματικότητας Δήμων 2023» όπως δημοσιεύτηκε από το Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών (Δεκέμβριος 2023) «Οι Δήμοι οι οποίοι ανήκουν στο 10% με τις καλύτερες επιδόσεις στην κατηγορία τους βάσει της επίδοσής τους στην συνολική βαθμολογία και στα επιμέρους πεδία του Δείκτη», στην κατηγορία ‘Μεσαίοι Ηπειρωτικοί Δήμοι’ βρίσκεται, μεταξύ άλλων, και ο Δήμος Μουζακίου.

Municipality of Mouzaki: Projects implemented in “Antonis Tritsis” funding Programme since 2019 and municipality’s responsiveness

Keywords: Municipality, Municipal Enterprise for Water Supply and Sewerage, “Antonis Tritsis” funding Programme, “Philodemos” funding Programme, NSRF, Implementation, Economic commission, Mature projects, Planning contracts, Sub-projects, Budget, Public tender, Declaration

Abstract

By which criteria does a local authority choose the projects and actions meant to be carried out? How are the needs being prioritized and what are the reasons behind selecting a particular funding source? How does an average urban municipality deliver, after all, the commitments derived after the successful implementation of works in several funding Programmes?

The present thesis studies the case of the municipality of Mouzaki, in the region of Thessaly, and focuses on the works been implemented in "Antonis Tritsis", a funding Programme appertained to the Ministry of Internal Affairs. An interview was selected as a research instrument, which was conducted on 26/1/2024 with a senior officer at Municipal Enterprise for Water Supply and Sewerage in Mouzaki.

During the research, the possibility of transferring an implemented project from one funding scheme to another, was ascertained. Due to the synergy among the Programmes’ managing authorities and the local authorities, it was achieved a higher money stock in the municipality’s funds while absorbing EU resources. This was realized when projects were transferred from “Antonis Tritsis” to NSRF 2014 – 2020 and the NextGenerationEU instrument.

However, considerable delays were detected in the procedures that followed - right after the executive approval decision was issued by the Programme. Certainly, extreme weather events that caused severe disasters all over Thessaly region affected given timelines.

Finally, it appears that the municipality of Mouzaki, as a potential beneficiary, tends to submit rather mature projects, since it has prepared several techno-economic analyses for their works and file complete submission folders. Notable point, as published in “Municipal Performance Index 2023” by Center for Liberal Studies – Markos Dragoumis (KEFim) (December 2023), the municipality of Mouzaki was found -in total- amongst the 10% of those municipalities in the

category of “Medium mainland municipalities” having demonstrated the best performance and efficiency.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Με την παρούσα δήλωση:

1. Δηλώνω ρητά και ανεπιφύλακτα ότι η διπλωματική εργασία που σας καταθέτω αποτελεί προϊόν δικής μου πνευματικής προσπάθειας, δεν παραβιάζει τα δικαιώματα τρίτων μερών και ακολουθεί τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα επιστημονικής συγγραφής, τηρώντας πιστά την ακαδημαϊκή δεοντολογία.
2. Οι απόψεις που εκφράζονται αποτελούν αποκλειστικά ευθύνη της συγγραφέως και ο επιβλέπων, οι εξεταστές, το Τμήμα και το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου δεν υιοθετούν κατ' ανάγκη τις εκφραζόμενες απόψεις ούτε φέρουν οποιαδήποτε ευθύνη για τυχόν λάθη και παραλείψεις.

Η δηλούσα

Περσεφόνη – Αθανασία Κατσαρού

Περιεχόμενα

Περίληψη

Abstract

Συντομογραφίες

Κεφάλαιο 1. Γενικά στοιχεία Δήμου Μουζακίου 11

1.1. Ο Δήμος..... 11

1.2. Σύσταση – Οργάνωση – Στελέχωση..... 11

Κεφάλαιο 2. Δημοτικές Επιχειρήσεις..... 15

2.1. Δημοτική Κοινοφελής Επιχείρηση Δήμου Μουζακίου (ΔΗ.Κ.Ε.ΔΗ.Μ) . 15

2.2. Η Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου..... 15

Κεφάλαιο 3. Δίκτυο Δήμων Περιοχής Πίνδου..... 16

Κεφάλαιο 4. Βασικά στοιχεία υποδομών του Δήμου 17

4.1. Πόσιμο νερό – Κατάσταση δικτύων ύδρευσης..... 17

4.2. Ποιότητα παρεχόμενου νερού..... 18

4.3. Διαχείριση λυμάτων..... 19

4.4. Διαχείριση απορριμμάτων..... 22

4.5. Ενεργειακά θέματα – δράσεις του Δήμου..... 23

Κεφάλαιο 5. Γενικά στοιχεία Προγράμματος «Αντώνης Τρίτσης»25

5.1. Στόχοι..... 25

5.2. Άξονες προτεραιότητας..... 26

5.3. Θεσμικό πλαίσιο Προγράμματος..... 27

5.4. Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» και οι 17 στόχοι του ΟΗΕ..... 27

Κεφάλαιο 6. Ανάλυση..... 29

6.1. Αιτήσεις του Δήμου Μουζακίου στο Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης».... 29

6.2. Μεταφορές έργων	33
6.3. Ωρίμανση έργων	34
6.3.1. Πρόσκληση ΑΤ01	35
6.3.2. Πρόσκληση ΑΤ05	37
6.4. Προγραμματικές Συμβάσεις.....	37
6.4.1. Πρόσκληση ΑΤ01	37
6.4.2. Πρόσκληση ΑΤ02	38
6.4.3. Πρόσκληση ΑΤ03	39
6.5. Χρόνοι μετά την ένταξη	39
6.5.1. «Αντικαταστάσεις υδρεύσεων ΔΕ Παμίσου»	39
6.5.2. «Βελτιώσεις υποδομών ύδρευσης στον Δήμο Μουζακίου»	42
6.5.3. «Βελτίωση αγροτικής οδοποιίας οδού Τ.Κ. Οξυάς»	47
6.5.4. «Βελτίωση αγροτικής οδοποιίας Δήμου Μουζακίου»	48
6.6. Προτεραιοποίηση	49
6.7. Τροποποίηση ενταγμένων πράξεων - Συνέργεια με άλλα Προγράμματα..	51
Κεφάλαιο 7. Διοικητική επάρκεια και λειτουργία των έργων.....	53
7.1. Διοικητική & Επιχειρησιακή επάρκεια των ΟΤΑ και της Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου.....	53
7.2. Συντήρηση και λειτουργία των έργων	54
Κεφάλαιο 8. Συμμετοχή πολιτών	56
Κεφάλαιο 9. Προετοιμασία εν όψει της νέας προγραμματικής περιόδου (2021-2027).....	59
Κεφάλαιο 10. Συμπεράσματα	61
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	63
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	70

Συντομογραφίες

Δ.Ε.Υ.Α.: Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης
Δ.Ε.Υ.Α.Μ.: Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Μουζακίου
ΔΗ.Κ.Ε.ΔΗ.Μ.: Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Μουζακίου
Ε.Σ.Π.Α.: Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης
Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α.: Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη
Ε.Π.ΠΕΡ.Α.Α.: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον Αειφόρος Ανάπτυξη
Ε.Υ.Δ. ΨΗ.ΜΕΤ.: Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ψηφιακού Μετασχηματισμού
Ε.Π.: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ε.Υ.Δ.Ε. ΥΠ.ΕΣ.: Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Υπουργείου Εσωτερικών
Υ.Π.ΕΝ.: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Ο.Η.Ε.: Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών
Σ.Β.Α.: Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης
Δ.Ε.: Δημοτική Ενότητα
Τ.Κ.: Τοπική Κοινότητα
Ο.Τ.Α.: Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Δ.Σ.: Δημοτικό Συμβούλιο
Ο.Ε.: Οικονομική Επιτροπή
Ν.Π.Δ.Δ.: Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
Ν.Π.Ι.Δ.: Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
Π.Α.ΔΥ.Θ.: Περιβαλλοντική Αναπτυξιακή Δυτικής Θεσσαλίας
Τ.Σ.Δ.Α.: Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων
Α.Σ.Α.: Αστικά Στερεά Απόβλητα
Φο.Δ.Σ.Α.: Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων
Σ.Μ.Α.: Σταθμούς Μεταφόρτωσης Αποβλήτων
Χ.Υ.Τ.Α.: Χώρος Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων
Α.Π.Ε.: Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
Ε.Ε.Λ.: Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων
Α.Ε.Κ.Κ.: Απόβλητα Εκσκαφών Κατασκευών & Κατεδαφίσεων
Ο.Κ.Ω.: Οργανισμοί Κοινής Ωφέλειας
Μ.Π.Ε.: Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
Μ.Υ.Η.Ε.: Μικρό Υδροηλεκτρικό Έργο
Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ.: Ειδικού Ταμείου Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Περιβαλλοντικών Σχεδίων
ΕΛ.ΣΤΑΤ.: Ελληνική Στατιστική Αρχή

Σ.Π.Υ.: Σύμβασης Παροχής Υπηρεσιών
Κ.Α.: Κωδικός Αριθμός
Υ.Π.: Υποέργο
Α.Δ.Α.: Αριθμός Διαδικτυακής Ανάρτησης
Α.Δ.Α.Μ.: Αριθμός Διαδικτυακής Ανάρτησης Μητρώου
Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.: Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων
Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.: Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων
Ο.Π.Σ.: Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα
Τ.Π.Ε.: Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών
Σ.Α.Ε.: Συλλογική Απόφαση Έργων
Φ.Ε.Κ.: Φύλλα Εφημερίδας της Κυβερνήσεως
Κ.Υ.Α.: Κοινή Υπουργική Απόφαση
Κ.Ε.Δ.Ε.: Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος
Ε.Ε.Τ.Α.Α.: Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης
Μ.Κ.Ο.: Μη Κυβερνητική Οργάνωση
Ν.Σ.Ρ.Φ.: National Strategic Reference Framework
Ε.Υ.: European Union
Σ.Δ.Γς.: Sustainable Development Goals

Κεφάλαιο 1. Γενικά στοιχεία Δήμου Μουζακίου

1.1. Ο Δήμος

Ο Δήμος Μουζακίου ανήκει στην Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας, στην Περιφέρεια Θεσσαλίας. Προέκυψε έπειτα από το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» Ν.3852/2010 μετά τη συνένωση τριών Δήμων: Μουζακίου, Παμίσου και Ιθώμης. Βρίσκεται πολύ κοντά στον Δήμο Πύλης Τρικάλων, ενώ απέχει σχεδόν την ίδια απόσταση από τα Τρίκαλα και την Καρδίτσα.

Η έδρα του είναι το Μουζάκι, έχει όμως το Μαυρομματί ως ιστορική του πρωτεύουσα, καθώς σύμφωνα με τις τοπικές παραδόσεις, ο αρχιστράτηγος της Επανάστασης του 1821 Γεώργιος Καραϊσκάκης γεννήθηκε σε μία σπηλιά στην περιοχή. Μάλιστα, δύο χιλιόμετρα περίπου από το Μαυρομματί είναι χτισμένη και η μονή του Αγίου Γεωργίου, η οποία είναι γνωστή και ως μονή Καραϊσκάκη.

Η έκταση του Δήμου στο σύνολό της είναι 647,387 τετραγωνικά χιλιόμετρα με το μεγαλύτερο μέρος να είναι πεδινό, ωστόσο μερικά τοπικά διαμερίσματα βρίσκονται στα ορεινά της Πίνδου. Ο Δήμος Μουζακίου κατά την απογραφή του πληθυσμού το 2021 είχε 11.245 κατοίκους, αριθμός που εμφανίζεται μειωμένος σε σύγκριση με την απογραφή του 2011 με 13.122 κατοίκους.

Τέλος, ο Δήμος αποτελείται από τρεις Δημοτικές Ενότητες.

- 1) Τη Δ.Ε Μουζακίου, με Δημοτικές Κοινότητες: Μουζακίου και Μαυρομματίου, και Τοπικές Κοινότητες: Αμυγδαλής, Ανθοχωρίου, Βατσουνιάς, Γελάνθης, Δρακότρυπας, Ελληνοκάστρου, Κρυσπηγής, Λαζαρίνας, Μαγουλίτσας, Οξυάς, Πευκόφυτου και Πορτής
- 2) Τη Δ.Ε Ιθώμης, με Τοπικές Κοινότητες: Αγίου Ακακίου, Ελληνόπυργου, Καναλίων, Καππά, Λοξάδας, Πύργου Ιθώμης, Φαναρίου, Χάρματος
- 3) Τη Δ.Ε Παμίσου, με Τοπικές Κοινότητες: Αγναντερού, Κρανέας, Μαγούλας, Παλαιοχωρίου, Ριζοβουνίου

1.2. Σύσταση – Οργάνωση – Στελέχωση

Ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Μουζακίου εγκρίθηκε το 2013 (ΦΕΚ 970Β΄/22-04-2013) και ακολούθησαν τρεις τροποποιήσεις, μία το επόμενο έτος (ΦΕΚ 523Β΄/28-

2-2014), μία το 2019 (ΦΕΚ 921B'/18-3-2019) και μία το 2020 (ΦΕΚ 886B'/17-3-2020), η οποία ισχύει μέχρι σήμερα.

Η εκτέλεση των έργων βελτίωσης των υποδομών ύδρευσης είναι αρμοδιότητα της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης Αποχέτευσης Μουζακίου βάσει των οριζόμενων στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) της Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου που εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 10735/106773/21.7.2014 απόφαση της Γενικής Γραμματέως Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας (ΦΕΚ Β'1961) και τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 16927/204526/24.12.2019 απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας (ΦΕΚ Β'5109).

Στις υπηρεσίες του Δήμου ανήκουν:

-το γραφείο Δημάρχου και Διοικητικής Βοήθειας το οποίο παρέχει διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τον Δήμαρχο και μεριμνά, για παράδειγμα, για την έγκαιρη πληροφόρηση των δημοτών για τις δράσεις που σχεδιάζει ο Δήμος

-η νομική υπηρεσία, που συνδράμει στη νομική υποστήριξη του Δήμου, και παρέχει, για παράδειγμα, νομικές συμβουλές και γνωμοδοτήσεις προς το Δημοτικό Συμβούλιο, την Οικονομική Επιτροπή και εκπροσωπεί τον Δήμο σε δικαστικές υποθέσεις

-το αυτοτελές Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής, που είναι αρμόδιο για τον σχεδιασμό και την κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου, καθώς και των Ετήσιων Προγραμμάτων Δράσης. Το Τμήμα παρακολουθεί επίσης και αξιολογεί την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των υπηρεσιών που προσφέρει ο Δήμος. Επίσης, είναι υπεύθυνο για την παρακολούθηση και εξεύρεση χρηματοδοτικών προγραμμάτων κατάλληλων για τις ανάγκες του Δήμου καθώς και για την ενημέρωση των υπόλοιπων υπηρεσιών.

-το αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης, που έχει ως αρμοδιότητα την προστασία και ανάπτυξη της γεωργικής καλλιέργειας και ζωικής παραγωγής, την προώθηση του υγιούς εμπορικού ανταγωνισμού και την εφαρμογή δράσεων για τουριστική ανάπτυξη και προβολή

-η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Πολεοδομίας, όπου εκτός από τον έλεγχο μελετών και την έκδοση οικοδομικών αδειών, έχει μεταξύ των άλλων και στην αρμοδιότητά της την μεταφορά των απορριμμάτων και την εξασφάλιση της διατήρησης της καθαριότητας σε κοινόχρηστους χώρους

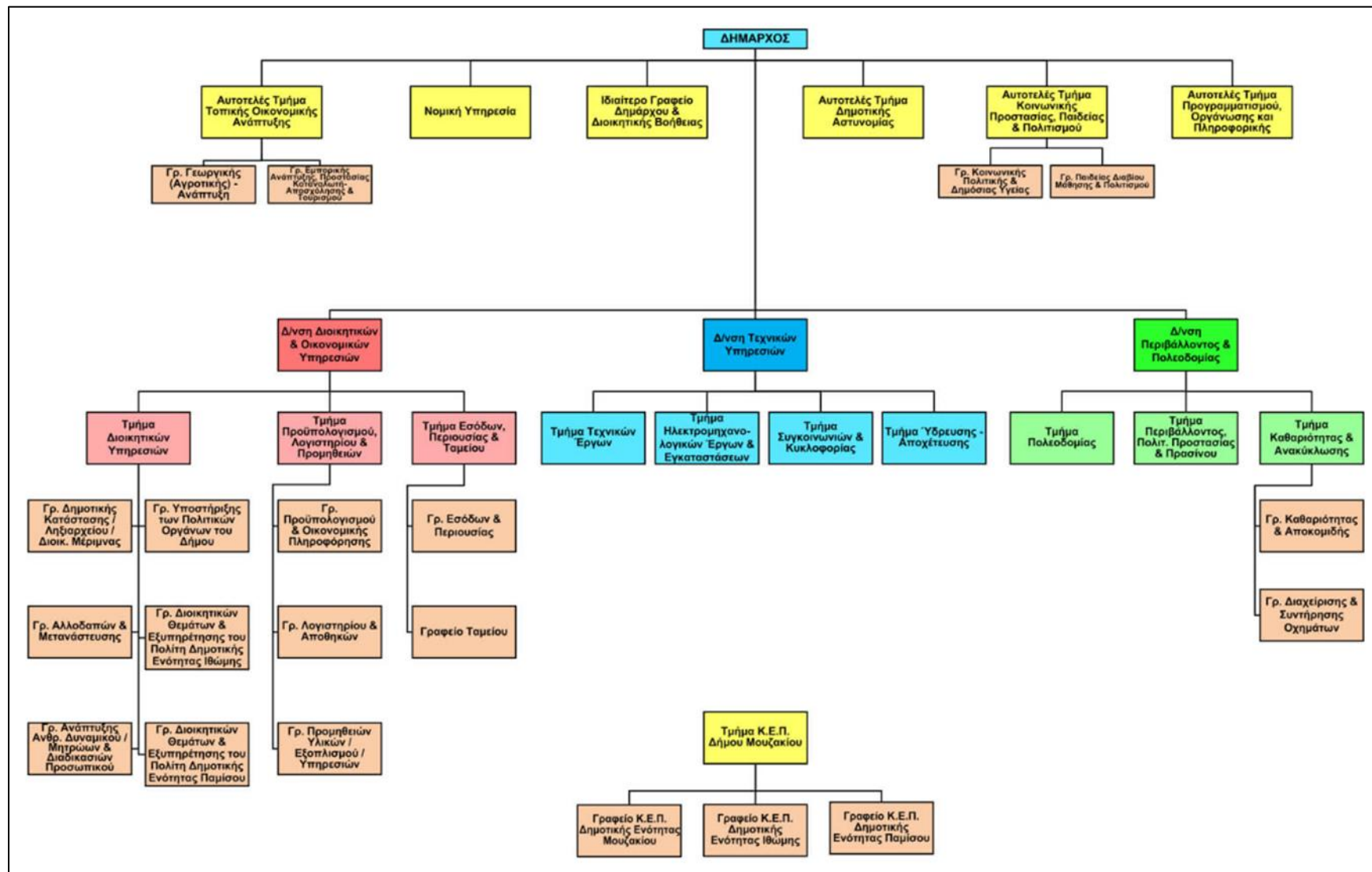
-το τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού, που έχει υπ' ευθύνη του τη διαμόρφωση και αποτελεσματική εφαρμογή της Κοινωνικής Πολιτικής και των Προγραμμάτων Πολιτισμού και τη ρύθμιση κάθε είδους ζητήματος που αφορά την εκπαίδευση

-η Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών, υπεύθυνη για θέματα που αφορούν από την καταγραφή ληξιαρχικών γεγονότων μέχρι και την αξιοποίηση δημοτικής περιουσίας

-η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, με αρμοδιότητά της την συγγραφή και θεώρηση μελετών, την παρακολούθηση, υλοποίηση και συντήρηση έργων στον Δήμο. Συνεργάζεται άμεσα με το Τμήμα Προγραμματισμού έτσι ώστε να σχεδιαστούν σωστά οι δράσεις του Δήμου για την υλοποίηση τεχνικών έργων, όπως έργα οδοποιίας, κατασκευή γεφυρών, συντήρηση δημοτικών κτηρίων, διαρρύθμιση κοινόχρηστων χώρων, πλατειών, κοιμητηρίων, και υδραυλικά και εγγειοβελτιωτικά έργα.

Πίνακας 1.1.

Οργανόγραμμα Δήμου Μουζακίου

Πηγή: Επίσημη ιστοσελίδα Δήμου Μουζακίου

Κεφάλαιο 2. Δημοτικές Επιχειρήσεις

2.1. Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Μουζακίου (ΔΗ.Κ.Ε.ΔΗ.Μ)

Μετά από απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Μουζακίου 91/2011 (ΦΕΚ 1209/14.06.2011 τεύχος Β'), προέκυψε η ΔΗ.Κ.Ε.ΔΗ.Μ από την συγχώνευση τριών κοινωφελών επιχειρήσεων των Δημοτικών Ενοτήτων Μουζακίου, Ιθώμης και Παμίσου.

Η έδρα της κοινωφελούς επιχείρησης είναι το Μουζάκι και η διάρκεια για την λειτουργία της έχει οριστεί στα πενήντα χρόνια.

Καταστατικός σκοπός της επιχείρησης είναι το ευρύτερο καλό των κατοίκων, η εξυπηρέτηση των αναγκών τους και η προώθηση της ευημερίας τους. Οι υπηρεσίες που προσφέρει αφορούν στους τομείς:

Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης, με την παροχή κάθε είδους φροντίδας για όλες τις ηλικίες, βρεφικές, παιδικές και ηλικιωμένους. Τρέχουν προγράμματα για την ασφαλή ένταξη μεταναστών και αθίγγανων στην τοπική κοινωνία, προωθείται ο εθελοντισμός και παρέχεται πληροφόρηση στα θέματα των δημοτών.

Παιδείας, όπου λειτουργούν σχολές καλλιτεχνικών μαθημάτων (ζωγραφικής, παραδοσιακών χορών, γλυπτικής, μουσικής).

Περιβάλλοντος, όπου ακολουθώντας εθνικές και ευρωπαϊκές επιταγές, εκπονούνται προγράμματα που αποσκοπούν στην προστασία και αναβάθμιση τόσο του φυσικού περιβάλλοντος, όσο και της πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.

Το Δημοτικό Συμβούλιο ορίζει τα μέλη και τους αναπληρωτές της επιχείρησης που απαρτίζουν το εννεαμελές διοικητικό της συμβούλιο.

2.2. Η Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου

Η Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου προήλθε σύμφωνα με την αριθμ. 318/2000 απόφαση του Δημοτικού συμβουλίου Μουζακίου με την οποία αποφασίζεται η σύσταση ενιαίας επιχείρησης ύδρευσης-

αποχέτευσης με την επωνυμία «ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ – ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ» σύμφωνα με όσα γράφονται σε αυτή. Η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Μουζακίου είναι επιχείρηση ΟΤΑ ειδικού σκοπού και αποτελεί νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) κοινωφελούς χαρακτήρα και διέπεται ως προς την διοίκηση, οργάνωση, εκτέλεση, λειτουργία και συντήρηση των έργων αρμοδιότητας της ως και τις πηγές χρηματοδότησεως της από τις διατάξεις του Ν. 1069/1980 «περί κινήτρων δια την ίδρυση επιχειρήσεων ύδρευσης και αποχέτευσης». Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα και οι κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, εφόσον δεν ορίζεται άλλως υπό νόμου. (άρθρο 1 παρ. 1 Ν. 1069/1980).

Η ίδρυση της Δ.Ε.Υ.Α αποσκοπεί (άρθρο 1 παρ. 2 Ν.1069/1980) στο να μελετήσει, κατασκευάσει, συντηρήσει, διοικήσει και λειτουργήσει τα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης ακαθάρτων και ομβρίων υδάτων ως και τις μονάδες επεξεργασίας λυμάτων και αποβλήτων του Δήμου Μουζακίου. Η έδρα της επιχείρησης είναι το Μουζάκι (άρθρο 1 παρ.3 Ν.1069/1980) και ο Δήμος έχει παραχωρήσει κατάλληλο χώρο για τη στέγαση και τη λειτουργία της.

Κεφάλαιο 3. Δίκτυο Δήμων Περιοχής Πίνδου

Ιδρύθηκε το 2017 και πρόκειται για μία αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία με έδρα την Πύλη του Νομού Τρικάλων, όμως η δραστηριότητα της επεκτείνεται σε όλες τις περιοχές των μελών της. Μέλη της λοιπόν αποτελούν εκτός από τον Δήμο Μουζακίου, ο Δήμος Αγράφων, Αργιθέας, Αμφιλοχίας, Βόειων Τζουμέρκων, Κεντρικών Τζουμέρκων, Γεωργίου Καραϊσκάκη, Καλαμπάκας, Λίμνης Πλαστήρα, Νικολάου Σκουφά, Πύλης, η Αναπτυξιακή Καρδίτσας Α.Ε ΟΤΑ, η Αναπτυξιακή Τρικάλων Α.Ε ΟΤΑ, ο Οργανισμός Ανάπτυξης Στερεάς Ελλάδος ΑΑΕ ΟΤΑ, και το ΚΕΚ Σταγών

Σκοπός του Δικτύου είναι να παρέχει εκείνη την τεχνική υποστήριξη στα μέλη της που είναι απαραίτητη για την συνολική στρατηγική ανάπτυξη των περιοχών. Αναλαμβάνει την έρευνα και τον σχεδιασμό προτάσεων για την αντιμετώπιση προβλημάτων που προκύπτουν, ενώ ταυτόχρονα συνεργάζεται με Ερευνητικά και Εκπαιδευτικά Κέντρα. Συμβάλει ώστε να προαχθούν και να εμπλουτιστούν οι σχέσεις μεταξύ των μελών αλλά και άλλων φορέων με τα μέλη.

Το έργο του Δικτύου επομένως δεν είναι κερδοσκοπικό, ούτε εμπορικό, και είναι μόνο αναπτυξιακό, εκπαιδευτικό, κοινωφελές και πολιτιστικό.

Το Δίκτυο συνεργάστηκε με τον Δήμο Μουζακίου στη σύνταξη μελετών για το έργο «Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αστικών Λυμάτων Τ.Κ. Αγναντερού – Παλαιοχωρίου Δήμου Μουζακίου». Το 2022 η Οικονομική Επιτροπή σε συνεδρίαση της αποφάσισε να εγκρίνει και να παραλάβει τις μελέτες ωριμάζοντας έτσι και το έργο.

Ουσιαστικά οι ολοκληρωμένες μελέτες είναι δύο:

- Η πρώτη είναι η «ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΛΥΜΑΤΩΝ ΤΚ ΑΓΝΑΝΤΕΡΟΥ-ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ» και συμπεριλαμβάνει Τοπογραφική, Υδραυλική και Ηλεκτρομηχανολογική. Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου βάσει των ανωτέρω μελετών, ανέρχεται στα 5.106.110,00 € πλέον ΦΠΑ24% για τον οικισμό Αγναντερού και στα 1.743.890,00 € πλέον ΦΠΑ24% για τον οικισμό Παλαιοχωρίου, ήτοι στα 6.850.000,00€ πλέον ΦΠΑ24%.
- Η δεύτερη είναι η «ΜΕΛΕΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΤΚ ΑΓΝΑΝΤΕΡΟΥ-ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ ΚΑΙ ΑΓΩΓΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ & ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΛΥΜΑΤΩΝ» και συμπεριλαμβάνει Υδραυλική, Τοπογραφική, Περιβαλλοντική και Ηλεκτρομηχανολογική. Ο προϋπολογισμός του έργου βάσει των ανωτέρω μελετών είναι στα 2.590.000,00 € πλέον ΦΠΑ 24%.

Κεφάλαιο 4. Βασικά στοιχεία υποδομών του Δήμου

Στην ενότητα αυτή θα παρουσιαστούν στοιχεία για βασικές περιβαλλοντικές υποδομές του Δήμου Μουζακίου που θα απασχολήσουν αργότερα και την παρούσα διπλωματική εργασία.

4.1. Πόσιμο νερό – Κατάσταση δικτύων ύδρευσης

Μεσοσταθμικά το ποσοστό του μη τιμολογούμενου νερού στο σύνολο του Δήμου σε σχέση με το συνολικά προσφερόμενο προσεγγιστικά ξεπερνά το 54%. Το ποσοστό αυτό κρίνεται ιδιαίτερα υψηλό για τα σύγχρονα δεδομένα και ο Δήμος Μουζακίου κατατάσσεται στη διεθνή βιβλιογραφία σε εκείνη την κατηγορία Δήμων όπου τα δίκτυα ύδρευσης χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης του προβλήματος των διαρροών.

Όπως προκύπτει από τις πιλοτικές καταμετρήσεις η κατανάλωση εμφανίζει μικρή διαφοροποίηση από τον έναν μήνα στον άλλο, ενώ εξακολουθεί να καταναλώνεται μεγάλος

όγκος νερού κατά τη διάρκεια της νύχτας. Διαπιστώνεται λοιπόν ότι αυτό δεν μπορεί να οφείλεται μόνο σε λαθροληψίες, αλλά σε διαρροές που δεν είναι εμφανής στο δίκτυο ύδρευσης της κάθε ενότητας και σε πολύ χαμηλή μετρητική ακρίβεια των υδρομετρητών στα σπίτια. Μολονότι τα δίκτυα των εν λόγω περιοχών έχουν αντικατασταθεί τα τελευταία χρόνια, περιλαμβάνουν νέας γενιάς υλικά (PE/ PVC) και δεν έχει παρέλθει η περίοδος σχεδιασμού τους, οι υπερπίεσεις στο δίκτυο, ιδιαιτέρως τις βραδινές ώρες, μερικές κακές συνδέσεις υλικών όπως και η υπό- εγγραφή των οικιακών υδρομετρητών, συγκαταλέγονται στις σημαντικότερες αιτίες του προβλήματος αυτού.

Ο συνδυασμός των παραπάνω όμως έχει ως αποτέλεσμα να εμφανίζονται σπασίματα στους αγωγούς. Τέλος, ο μέσος όρος ηλικίας των υδρομετρητών που υπάρχουν εγκατεστημένοι στο δίκτυο ξεπερνά τα 10 χρόνια και η μετρολογική τους κλάση είναι πολύ χαμηλή σε σχέση με τα σημερινά δεδομένα. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με την σταδιακή καταπόνηση των μετρητών και μείωση της μετρολογικής τους ακρίβειας επιβαρύνει σημαντικά το ποσοστό του μη τιμολογούμενου νερού (μέσω της υπο- εγγραφής των μετρητών) και έχει σαν αποτέλεσμα την δημιουργία ψευδών δεδομένων για τη λειτουργία του δικτύου που δεν βοηθούν στην επίτευξη της ποσοτικής επάρκειας που είναι το ζητούμενο για την υπηρεσία ύδρευσης και η οποία δε διασφαλίζεται σε μόνιμη βάση, κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες που οι καταναλώσεις παρουσιάζουν σημαντική αύξηση.

4.2. Ποιότητα παρεχόμενου νερού

Εκτός από το πρόβλημα του αυξημένου επιπέδου απωλειών μη τιμολογούμενου νερού, στο δίκτυο ύδρευσης του Δήμου Μουζακίου υπάρχει σημαντικό πρόβλημα στην παρακολούθηση της ποιότητας του παρεχόμενου προς την κατανάλωση νερού. Πιο συγκεκριμένα για το νερό που παρέχεται στο δίκτυο δεν υπάρχει παρακολούθηση σε κανένα στάδιο από την άντληση, τη μεταφορά ή την διάθεση και σε μερικές περιπτώσεις ανάλογα με τις κλιματολογικές συνθήκες παρουσιάζει προβλήματα οσμής, θολότητας καθώς και επάρκειας ιδιαίτερα στις περιόδους αιχμής.

Επιπρόσθετα λόγω τοπικών ιδιαιτεροτήτων (κυρίως επιφανειακά ύδατα) σε συγκεκριμένες δεξαμενές το παρεχόμενο νερό έχει μεγάλη θολότητα με αποτέλεσμα η Δ.Ε.Υ.Α. να αναγκάζεται να αδειάσει τις δεξαμενές σπαταλώντας μεγάλες ποσότητες νερού, καθώς δεν υπάρχει κάποιος μηχανισμός μέτρησης της θολότητας και αποτροπής του νερού ή κλείσιμο της γεώτρησης ή της εισόδου της δεξαμενής.

Στις δεξαμενές τώρα του δικτύου, τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του νερού δεν παρακολουθούνται, ούτε απολυμαίνονται με χρήση ανάλυσης της ποιότητας, με αποτέλεσμα το νερό που διοχετεύεται προς πόση να είναι αμφιβόλου ποιότητας χωρίς να υπάρχει κάποιος μηχανισμός παρακολούθησης και ενημέρωσης της Υπηρεσίας στην περίπτωση που το νερό που έχει αντληθεί δεν είναι κατάλληλο για κατανάλωση.

Η έλλειψη μηχανισμών και εργαλείων παρακολούθησης είναι πρόβλημα ζωτικής σημασίας για τα δίκτυα ύδρευσης τα οποία όπως λειτουργούν αυτή τη στιγμή, φέρουν σημαντικά προβλήματα ως προς την δημόσια υγεία, στην ποιότητα παροχής υπηρεσιών στους πολίτες και στη διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος. Όπως προκύπτει από αναλύσεις δειγμάτων νερού, η ποιότητα του παρεχόμενου νερού είναι συχνά εκτός ορίων και δεν εναρμονίζεται με την Οδηγία 98/83/EK σχετικά με την ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, όπως ενσωματώθηκε στο εθνικό μας δίκαιο με την ΚΥΑ Υ2/2600/2001.

4.3. Διαχείριση λυμάτων

Τον Ιούλιο του 2010, με αριθμό πρωτοκόλλου 180323/19-07-2010, εντάχθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον Αειφόρος Ανάπτυξη (Ε.Π.ΠΕΡ.Α.Α.) 2007 – 2013 του Υπουργείου Ενέργειας, Περιβάλλοντος & Κλιματικής Αλλαγής το έργο «Αποχέτευση ακαθάρτων και εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων Δ. Μουζακίου».

Πρόκειται για το μεγαλύτερο και σπουδαιότερο έργο διαχείρισης λυμάτων για το Δήμο Μουζακίου με συνολικό προϋπολογισμό 12.360.000 € και περιλαμβάνει έργα στα δίκτυα αποχέτευσης στο Μουζάκι, το Μαυρομμάτι, τον οικισμό Γεωργίου Καραϊσκάκη, όπως περιλαμβάνει επίσης και τον βιολογικό καθαρισμό και την απόκτηση μόνιμου μηχανισμού για την διαχείριση αποβλήτων και ακαθάρτων υγρών που περιέχουν υπολείμματα ανθρώπινης δραστηριότητας.

Τα επιμέρους έργα που χρηματοδοτήθηκαν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον Αειφόρος Ανάπτυξη είναι το ενδότερο σύστημα δικτύωσης αποβλήτων Μουζακίου και Μαυρομματίου, καθώς και οι διαδικασίες για την μεταφορά των υγρών αποβλήτων στην Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) και η επόμενη απελευθέρωση τους στο ποτάμι του Παμίσου

Σήμερα, 13 έτη μετά την αρχική ένταξη του έργου, το βασικότερο θέμα που είναι σε εκκρεμότητα είναι η κατασκευή των ιδιωτικών συνδέσεων στους οικισμούς Μουζακίου και Μαυρομματίου, ώστε να τροφοδοτηθεί με το απαραίτητο φορτίο λυμάτων ο βιολογικός καθαρισμός.

Έτσι, μόλις στις 1/2/2023, ολοκληρώθηκε η τρίτη τροποποίηση της Πράξης «Αποχέτευση ακαθάρτων και εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων Μουζακίου – β' φάση (ολοκλήρωση)» με MIS 5002336 στο ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014 - 2020

Η Πράξη αφορά α) στην εκτέλεση εξ' ολοκλήρου του έργου Εγκατάστασης Επεξεργασίας Λυμάτων με δυνατότητα και δυναμική 7.000 ι.κ. αλλά και β) στην λειτουργία της εγκατάστασης δοκιμαστικά για ένα διάστημα έξι μηνών και γ) την απαραίτητη για τη λειτουργία της παροχή με νερό και ρεύμα. Το έργο περιλαμβάνει επίσης τη δημιουργία και τοποθέτηση καναλιών αποχέτευσης με μήκος 2.231 μέτρα, με διατομές Φ200 – Φ500 μ. φτιαγμένα από πολυβινυλοχλωρίδιο συνθετικό πλαστικό πολυμερές, αλλά και αγωγό από υψηλής πυκνότητας πολυαιθυλένιο. Συμπεριλαμβάνονται επίσης 43 υποδομές σχεδιασμένες για την αποστράγγιση ομβρίων, γέφυρα ύδατος για τη διάβαση του ποταμού Πάμισου και ιδιαιτέρως κατασκευή χιλίων τετρακοσίων ιδιωτικών συνδέσεων οι οποίες ήταν μη επιλέξιμες την αρχή.

Αναλυτικότερα, το αντικείμενο της πρόσφατης τροποποίησης αφορά στην:

α) προσθήκη νέου υποέργου για την κατασκευή εξωτερικών διακλαδώσεων με τα απαιτούμενα φρεάτια για τους οικισμούς Μουζακίου, Καραϊσκάκη και Μαυρομάτι συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού 1.008.361,27 € καθώς η παροχή με χρήματα για τον σκοπό των αναγκαίων παρεμβάσεων για τη δημιουργία ιδιωτικών συνδέσεων στα κανάλια δικτύου της αποχέτευσης, σύμφωνα με το άρθρο 96 του Ν.4685/2020, για τις κατοικημένες περιοχές που τις εμπεριέχει η οδηγία 91/271/ΕΟΚ για την κατεργασία των λυμάτων των πόλεων, η σύνδεση του αγωγού αυτού από την κατοικία μέχρι τον εξωτερικό διακλαδωτή, είναι κατάλληλη για χρηματοδότηση από το ΠΔΕ ή άλλες χρηματοδοτικές πηγές από την Ευρωπαϊκή Ένωση

β) στο χρονοδιάγραμμα της πράξης με τροποποίηση της ημερομηνίας λήξης από 30-01-2021 σε 31-12-2023. Με την τροποποίηση η συνολική δημόσια δαπάνη αυξάνεται κατά 1.008.361,27€ δηλαδή από 1.288.919,19€ σε 2.297.280,46€ και η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη αυξάνεται κατά 1.008.361,27€ δηλαδή από 1.182.861,34€ σε 2.191.222,61€.

Πέραν των ανωτέρω, η Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου, συνάπτοντας προγραμματική σύμβαση με το Δήμο Μουζακίου, υπέβαλλε πρόταση σε πρόσκληση του ΥΠΠΕΝ («Υποδομές διαχείρισης αστικών

λυμάτων και λυματολάσπης στην επεξεργασία λυμάτων» του Πυλώνα Ανάκαμψης 1 «Πράσινη Μετάβαση», ο οποίος συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης), με τίτλο: «Υποδομές αποχέτευσης ακαθάρτων των οικισμών Γελάνθης και Λαζαρίνας του Δήμου Μουζακίου» συνολικού προϋπολογισμού 3.866.654,00 € + ΦΠΑ24% = 4.794.650,96 €. Το έργο εντάχθηκε τον Απρίλιο του 2023.

Η πρόταση περιλαμβάνει τα κάτωθι υποέργα :

-Δίκτυα αποχέτευσης ακαθάρτων Γελάνθης, Λαζαρίνας του Δήμου Μουζακίου με προϋπολογισμό 3.687.397,00 € πλέον ΦΠΑ24%

-Δαπάνη κάλυψης κόστους διαχείρισης κόστους ΑΕΚΚ με προϋπολογισμό 203.078,00 € πλέον ΦΠΑ24%

-Δαπάνες ΟΚΩ – Ηλεκτροδότηση αντλιοστασίων ακαθάρτων Γελάνθης – Λαζαρίνας με προϋπολογισμό 9.179,00 € πλέον ΦΠΑ24%.

Τα ανωτέρω υποέργα αφορούν στην κατασκευή λειτουργικών και αυτοτελών δικτύων ακαθάρτων στους δυο οικισμούς, καθώς και τους αγωγούς μεταφοράς και διάθεσης των λυμάτων στον Βιολογικό Καθαρισμό του Δήμου Μουζακίου.

Η εργολαβία που θα δημοπρατηθεί, μετά την ολοκλήρωση των απαιτούμενων διαδικασιών προετοιμασίας της, θα περιλαμβάνει:

-Κατασκευή δύο αντλιοστασίων ακαθάρτων.

-Κατασκευή 403 ιδιωτικών συνδέσεων (208 για την Γελάνθη και 195 για την Λαζαρίνα).

-Ηλεκτροδότηση αντλιοστασίων ακαθάρτων Γελάνθης και Λαζαρίνας.

Στην κατασκευή των δικτύων ακαθάρτων συμπεριλαμβάνονται (αυτή την φορά εξαρχής) οι συνδέσεις των οικοδομών με τα κεντρικά δίκτυα μαζί με τα αντίστοιχα φρεάτια για κάθε οικοδομή, ώστε να συνδέσουν οι ιδιοκτήτες των ακινήτων τις εσωτερικές τους εγκαταστάσεις αποχέτευσης.

Με την κατασκευή του ανωτέρω έργου ολοκληρώνεται έτσι ο σχεδιασμός για τη διαχείριση λυμάτων στην ευρύτερη περιοχή του Μουζακίου και διασφαλίζεται η ποιότητα του περιβάλλοντος.

4.4. Διαχείριση απορριμμάτων

Με την υπ' αριθμ. 5/2022 απόφαση της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής του Δήμου Μουζακίου εγκρίθηκε το επικαιροποιημένο Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ) το οποίο θέτει συγκεκριμένους στόχους και δράσεις για την πενταετία 2021 – 2025, οι οποίοι αναφέρονται περιληπτικά παρακάτω:

- Τουλάχιστον ένα ποσοστό της τάξεως του 55% όλων των αστικών στερεών αποβλήτων, μέσω του διαχωρισμού των υλικών (υφάσματα, υλικά που χρησιμοποιούνται για συσκευασία κ.α), πρέπει να επαναχρησιμοποιηθούν ή ανακυκλωθούν μέχρι το 2025, ενώ μέχρι το 2030 το ποσοστό αυτό φτάνει το 60%
- Τα συλλέξιμα ανακυκλώσιμα υλικά συσκευασίας πρέπει να αποτελούν στο σύνολο το 65% μέχρι το 2025 και το 70% πέντε χρόνια αργότερα. Ως προς τις κατηγορίες των υλικών, υπάρχει ο στόχος του 50% για το πλαστικό και το αλουμίνιο, 70% για το γυαλί και τα μέταλλα, 75% για το χαρτί και 25% για το ξύλο
- Τέλος, τα αστικά στερεά απόβλητα που τελικά συγκεντρώνονται στους ΧΥΤΑ, μέχρι το 2030 πρέπει να έχουν μείωση 10% στο σύνολο στο βάρος τους

Από τον μήνα Δεκέμβριο του 2008 και από την ώρα που ξεκίνησαν οι διαδικασίες για να δουλέψουν οι εγκαταστάσεις, ο ΦοΔΣΑ για την Δυτική Θεσσαλία και η Π.Α.ΔΥ.Θ (Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία για το Περιβάλλον στη Δυτική Θεσσαλία) έχουν σημειώσει και αποτυπώσει τα σύνολα εκείνα που έχει παραδώσει ο Δήμος σε ΣΜΑ και σε χώρους υγειονομικής ταφής.

Στο σύνολο του, οι συγκεντρώσεις αστικών στερεών αποβλήτων στο Δήμο Μουζακίου μέσα στο έτος 2020 ανήλθαν σε 3.755,78 tn εκ των οποίων σύμμεικτα δημοτικά απόβλητα 3.385,28 tn, ανάμεικτα απόβλητα συσκευασίας 371 tn και γυαλί από χωριστή συλλογή 10,00 tn

Με γνώμονα το σύνολο των μόνιμων κατοίκων στον Δήμο το 2011 όπου μετά από καταμέτρηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ ανερχόταν σε 13.122 άτομα, συμπεραίνεται πως ο μέσος όρος σύνθεσης αποβλήτων ανά κάτοικο αντιστοιχεί σε 0,78 kg ανά μέρα (286,22 kg/έτος/κάτοικο) περίπου.

Τα συλλεχθέντα χωριστά ανακυκλώσιμα υλικά αντιστοιχούν στο 9,88% των συνολικών ποσοτήτων ΑΣΑ.

Κατά προσέγγιση, 383.882 € ανά έτος έχει κόστος για τον Δήμο η εκτέλεση των ενεργειών για τη ρύθμιση των θεμάτων των αστικών αποβλήτων. Επομένως, 102,21 € είναι το κόστος ανά τόνο για τα απόβλητα που παράγονται.

Κατευθυντήριες οδηγίες, στόχοι και δράσεις ΤΣΔΑ:

Κατόπιν επικαιροποίησης του ΤΣΔΑ δίδεται έμφαση στη χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων αλλά και ανακυκλώσιμων υλικών με στόχο τη συνολική μείωση των αστικών στερεών αποβλήτων που συγκεντρώνονται τελικά στους πράσινους κάδους.

Δράσεις που αποσκοπούν στην επίτευξη των παραπάνω είναι:

- η δημιουργία Κέντρου Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης Υλικών
- η τοποθέτηση καφέ κάδων (χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων)
- η υλοποίηση και λειτουργία Πράσινων Σημείων,
- η εγκατάσταση Γωνιών Ανακύκλωσης και
- η χωριστή συλλογή λοιπών στερεών αποβλήτων, όπως το έντυπο χαρτί και τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων

4.5. Ενεργειακά θέματα – δράσεις του Δήμου

Επειδή ο Δήμος εντός των ορίων του εμπεριέχει τόσο ορεινά τμήματα, όσο και πεδινά αλλά και ποτάμια, τον καθιστούν κατάλληλο για την ανάπτυξη όλων των μορφών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Για παράδειγμα, το ορεινό κομμάτι της Πίνδου προσφέρεται για τη δημιουργία Αιολικού Πάρκου λόγω ύπαρξης ανέμων. Το πεδινό κομμάτι του σε συνδυασμό με την ηλιοφάνεια που επικρατεί στη χώρα μας το καθιστούν ιδανικό για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών. Τέλος, θα μπορούσαν να λειτουργήσουν και Υδροηλεκτρικοί Σταθμοί από τη δημιουργία τεχνητών λιμνών από τη συσσώρευση των υδάτων από ποταμούς (ποταμός Ταυρωπός) και πηγές.

Υδροηλεκτρικοί Σταθμοί

Γενικά, ο Δήμος Μουζακίου παρουσιάζει συνέπεια σε πολιτικές προστασίας του περιβάλλοντος. Στο Δήμο, και συγκεκριμένα στην ΤΚ Βατσουνιάς, λειτουργεί το υδροηλεκτρικό εργοστάσιο που αξιοποιεί τον υδάτινο πλούτο του ποταμού Μπλιούρη ο οποίος εκβάλλει στον Πάμισο και στη συνέχεια στον Πηνειό. Είναι το πρώτο που έγινε στην Ελλάδα το 1999 και η διαχείριση γίνεται από τη δημοτική επιχείρηση λαϊκής βάσης, με το 65% των μετοχών να βρίσκονται στα χέρια των δημοτών. Το εργοστάσιο έχει ήδη κάνει απόσβεση και τώρα μοιράζει μερίσματα στους κατοίκους. Στη Βατσουνιά υπάρχουν επίσης τρεις πηγές, μία εξ' αυτών είναι η πηγή Γκούρα από την οποία αντλείται νερό προς το εργοστάσιο της περιοχής εμφιαλώνοντας το νερό «Θεόνη»

Μία άλλη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) για ένα Μικρό Υδροηλεκτρικό Έργο ισχύος 0,491MW στο Ανθοχώρι, στην Δ.Ε. Μουζακίου που εκπονήθηκε από την διπλωματούχο πολιτικό μηχανικό Μαρία Ανδρέου το 2021 και έχει αναρτηθεί στο Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας αναφέρει πως: «Από το έργο θα ωφεληθεί άμεσα επίσης ο Δήμος Μουζακίου καθώς και η Τοπική Κοινότητα Ανθοχωρίου. Τα οικονομικά οφέλη που θα έχει ο Δήμος από την λειτουργία του υδροηλεκτρικού έργου, καθορίζονται από το Νόμο 3851/2010, άρθρο 7, παράγραφος 3 και ανέρχονται συνολικά σε 3% επί του προ ΦΠΑ ετήσιου μικτού τζίρου του υδροηλεκτρικού σταθμού, το οποίο αναλύεται και αποδίδεται ως εξής: α) 1% αποδίδεται στους οικιακούς καταναλωτές του ΟΤΑ πρώτου βαθμού στον οποίο είναι εγκατεστημένο το ΜΥΗΕ, με σκοπό να πιστωθούν έως και κατά το συνολικό αυτό ποσό οι λογαριασμοί κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας των οικιακών καταναλωτών, β) 0,3% αποδίδεται υπέρ του Ειδικού Ταμείου Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Περιβαλλοντικών Σχεδίων (ΕΤΕΡΠΣ) και γ) 1,7% στον Δήμο Μουζακίου. Σύμφωνα με τον ανωτέρω Νόμο, ο Δήμος Μουζακίου οφείλει να αποδίδει το 80% που εισπράττει στην Τοπική Κοινότητα Ανθοχωρίου»

Ηλεκτροφωτισμός

Το Δεκέμβριο του 2022 προκηρύχθηκε το έργο «Ενεργειακή Αναβάθμιση - Αυτοματοποίηση του Συστήματος Ηλεκτροφωτισμού Κοινοχρήστων Χώρων με Εξοικονόμηση Ενέργειας, στον Δήμο Μουζακίου» με ΑΔΑΜ Διακήρυξης 22PROC011775006. Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στα 5.295.450,54 € (συμπ. ΦΠΑ) ενώ η χρηματοδότηση του έργου -παροχής υπηρεσιών για την ακρίβεια- θα γίνει από Ιδίους Πόρους, προερχόμενους από τα Ανταποδοτικά Τέλη του Δήμου.

Σκοπός του έργου αυτού είναι να αναβαθμιστεί ενεργειακά το σύστημα ηλεκτροφωτισμού του Δήμου με την εγκατάσταση ειδικών φωτιστικών, προβολέων και λαμπτήρων τύπου led, με την τοποθέτηση συστήματος τηλε-ελέγχου και τηλεχειρισμού ενέργειας, και τη λειτουργία συστήματος επεμβατικής συντήρησης και βλαβοληψίας.

Επειδή η Σύμβαση (ΑΔΑΜ: 23SYMV013270504) προβλέπει την παροχή υπηρεσιών για 12 έτη μετά την αναβάθμιση του συστήματος, τα οφέλη που θα προκύψουν είναι η συνολική μείωση στην κατανάλωση ενέργειας, σαφές οικονομικό όφελος, κατάλληλες μετρήσεις για τον προσδιορισμό της εξοικονόμησης, πιο εύκολη συντήρηση, βελτιωμένη παροχή υπηρεσιών στους πολίτες.

Επιπλέον, με την υπ' αριθμ. 34/2024 απόφαση Δημοτικής Επιτροπής του Δήμου Μουζακίου (ΑΔΑ: Ψ2ΞΣΩΚΕ-Ψ2Θ) παραλήφθηκε οριστικά το έργο για την «Ενεργειακή αναβάθμιση δημοτικού σχολείου Αγναντερού» προϋπολογισμού 177.419,35 € (πλέον ΦΠΑ) με χρηματοδότηση του ΕΤΠΑ μέσω του ΠΕΠ Θεσσαλίας 2014 – 2020. Το πρώτο κτήριο κατασκευάστηκε το 1952 ενώ η επέκταση πάνω στο αρχικό κτήριο ήρθε το 1972.

Οι παρεμβάσεις για την ενεργειακή αναβάθμιση του κτηρίου αφορούσαν στην εσωτερική θερμομόνωση, στην τοποθέτηση νέας στέγης από μονωτικό υλικό για θερμομόνωση, ηχομόνωση και πυροπροστασία, στην αντικατάσταση των παλαιών κουφωμάτων με νέα κουφώματα αλουμινίου υψηλής ενεργειακής απόδοσης και αντικατάσταση της παλαιάς ηλεκτρομηχανολογικής εγκατάστασης για μειωμένη κατανάλωση πετρελαίου και βελτιωμένη απόδοση.

Κεφάλαιο 5. Γενικά στοιχεία Προγράμματος «Αντώνης Τρίτσης»

5.1. Στόχοι

Βασικοί στόχοι του προγράμματος «Αντώνης Τρίτσης»:

- η βελτίωση και ο εκσυγχρονισμός των βασικών υποδομών των ΟΤΑ α' & β' βαθμού των Συνδέσμων Δήμων και των νομικών προσώπων των ΟΤΑ, με στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη, την ασφάλεια και ποιότητα ζωής των πολιτών,
- η επανεκκίνηση της κοινωνικής και οικονομικής ζωής, η εξομάλυνση των συνεπειών της κρίσης εξαιτίας του κορονοϊού, η προστασία της δημόσιας υγείας και η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και της τοπικής οικονομίας,

- η εκτέλεση δράσεων και πρωτοβουλιών κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης και ειδικότερα η στήριξη των δομών παροχής κοινωνικών υπηρεσιών της τοπικής αυτοδιοίκησης,
- η εισαγωγή τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας στη σχέση της τοπικής αυτοδιοίκησης με τον πολίτη με στόχο την εμπέδωση της έννοιας του ψηφιακού πολιτισμού,
- η ενίσχυση της ανταπόκρισης της διοίκησης στους τομείς αρμοδιότητας της τοπικής αυτοδιοίκησης με τη συνεχή ενσωμάτωση νέων αναγκών και απαιτήσεων και ο εκσυγχρονισμός του θεσμού της πολιτικής προστασίας σε τοπικό επίπεδο.

5.2. Άξονες προτεραιότητας

Οι άξονες προτεραιότητας του Προγράμματος είναι:

- **πολιτική προστασία** (απόκτηση εξοπλισμού και μέσων και ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας για την αποτελεσματική εκτέλεση των ανατιθέμενων καθηκόντων), προστασία της δημόσιας υγείας και ιδίως δράσεις προστασίας του πληθυσμού από την εξάπλωση της πανδημίας COVID-19, δράσεις τεχνικής βοήθειας των δικαιούχων,
- **ποιότητα ζωής και εύρυθμη λειτουργία των πόλεων**, της υπαίθρου, των οικισμών (κατασκευή απαραίτητων έργων υποδομής, κ.ά. καθώς και ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας και ανταπόκρισης των ΟΤΑ),
- **περιβάλλον** (βιώσιμη ανάπτυξη με έντονο περιβαλλοντικό αποτύπωμα, δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας, δράσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, διαχείριση υδάτων, υγρών και στερεών αποβλήτων κ.α.),
- **ψηφιακή σύγκλιση** (τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ), εφαρμογές διαδικτύου των πραγμάτων (Internet of Things), έξυπνες ψηφιακές τεχνολογίες),
- **κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη** (δράσεις κοινωνικής συνοχής για την αποτελεσματική εφαρμογή προγραμμάτων κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης για όλους τους πολίτες καθώς και ειδικών προγραμμάτων για ευπαθείς κοινωνικές ομάδες),
- **παιδεία, πολιτισμός, τουρισμός και αθλητισμός** (ανέγερση σχολείων, αξιοποίηση δημοτικής περιουσίας, εναλλακτικός τουρισμός κ.ά.).

5.3. Θεσμικό πλαίσιο Προγράμματος

Το Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» εκκίνησε με την 22766/9-4-2020 (ΦΕΚ 1386/Β'/14-04-2020) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών «Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα ΟΤΑ α' και β' βαθμού, συνδέσμων Δήμων και Νομικών Προσώπων ΟΤΑ: Πρόγραμμα Ανάπτυξης και Αλληλεγγύης για την Τοπική Αυτοδιοίκηση «Αντώνης Τρίτσης».

Με την από 18/6/2020 Υπουργική Απόφαση (ΑΔΑ: ΩΕΩΤ46ΜΤΛ6-ΕΥΤ) εγκρίθηκε η μεταφορά από το Πρόγραμμα Φιλόδημος Ι στο Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» του Υπουργείου Εσωτερικών, 459 έργων συνολικού προϋπολογισμού 1.090.382.473,29 €.

Ακολούθησαν οι κάτωθι τροποποιήσεις:

- Η υπ' αριθμ. 23430/22-12-2020 (Β'5691) τροποποίηση της 22766/9-4-2020 κοινής υπουργικής απόφασης και συγκεκριμένα, στο άρθρο 21 «Μεταβατικές διατάξεις», στην παράγραφο 1 αυτής, όπου προστέθηκε δεύτερο εδάφιο, ως εξής: «Έργα που δεν μεταφέρονται κατά τα ανωτέρω στο παρόν πρόγραμμα, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, θα συνεχίσουν να χρηματοδοτούνται από τους εναπομείναντες πόρους του προγράμματος Φιλόδημος Ι και την ΣΑΕ 055/2 μέχρι εξαντλήσεώς τους».
- Η υπ' αριθμ. 6302/8-4-2021 (Β' 1399) τροποποίηση της υπ' αριθμ. 22766/09.04.2020 κοινής υπουργικής απόφασης με τη θέσπιση πλαφόν κατηγορίας δικαιούχου.
- η υπ' αριθμ. 824/25-11-2021 (Β'5480) τροποποίηση της υπ' αριθμ. 22766/09.04.2020 κοινής υπουργικής απόφασης με διατάξεις για την προτεραιοποίηση των αξιολογήσεων και το ποσοστό υπερδέσμευσης στο 138%.
- η υπ' αριθμ. 325/17-5-2023 (Β' 3268) τροποποίηση με χρονική παράταση του Προγράμματος έως 31/12/2025.

5.4. Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» και οι 17 στόχοι του ΟΗΕ

Το 2015 κατά την 70^η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, υιοθετήθηκαν 17 Στόχοι για την Βιώσιμη Ανάπτυξη και αφορούν την παγκόσμια κοινότητα και όλες οι χώρες από κοινού καλούνται να τους υλοποιήσουν μέχρι το 2030, προς όφελος των σημερινών και των μελλοντικών γενεών.

Πίνακας 5.1

Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης ΟΗΕ

Πηγή: Ηνωμένα Έθνη – Περιφερειακό Κέντρο Πληροφόρησης του ΟΗΕ

Όπως αναφέρει και το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας στη σελίδα του για τους ΣΒΑ (Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης, Sustainable Development Goals – SDGs): «Για την Ελλάδα, οι SDGs παρέχουν μία σημαντική ευκαιρία για την ανάκαμψη και μετάβαση προς ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης, με ισορροπία μεταξύ των τριών πυλώνων – οικονομικού, κοινωνικού και περιβαλλοντικού. Η υλοποίησή τους, δε, ξεπερνά τα όρια και αρμοδιότητες της Κυβέρνησης και των Υπουργείων, και αφορά στο σύνολο των κοινωνικών εταίρων, από τον ιδιωτικό τομέα και την τοπική αυτοδιοίκηση, έως την Ακαδημαϊκή κοινότητα, τις ΜΚΟ και τις οργανώσεις πολιτών, οι οποίοι θα πρέπει να συμπράξουν για την επίτευξή τους»

Όσον αφορά λοιπόν την τοπική αυτοδιοίκηση, οι Άξονες Προτεραιότητας του «Αντώνης Τρίτσης» εναρμονίζονται με τους στόχους του ΟΗΕ, κινητοποιούν και ενεργοποιούν τους Δήμους που επιβάλλεται να δράσουν για το κλίμα και το περιβάλλον, για ποιοτική εκπαίδευση, αειφόρες πόλεις, πόσιμο νερό, υποδομές ύδρευσης και αποχέτευσης, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καινοτομία .

Κεφάλαιο 6. Ανάλυση

6.1. Αιτήσεις του Δήμου Μουζακίου στο Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης»

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης που υπέβαλε ο Δήμος και η Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου, έχουν ως εξής :

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ	ΤΙΤΛΟΣ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΚΥΡΙΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΠΟΣΟ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΑΤ01	ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	Βελτιώσεις υποδομών ύδρευσης στον Δήμο Μουζακίου	Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου	23051	16/12/2020	6.589.611,16	Ενταγμένο και Μεταφορά ΥΠ2 & ΥΠ5 σε ΥΜΕΠΕΡΑ Α
ΑΤ02	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	Δίκτυα αποχέτευσης ακαθάρτων Γελάνθης-Λαζαρίνας του Δήμου Μουζακίου	Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου	9991	31/5/2021	4.030.955,52	Υποβολή & μεταφορά σε Ταμείο Ανάκαμψης
ΑΤ03	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΙΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΥΜΑΤΩΝ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	Παρεμβάσεις και δράσεις βελτίωσης της διαχείρισης ενέργειας και αξιοποίησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις υποδομές διαχείρισης υδάτων του Δήμου Μουζακίου	Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου	9994	31/5/2021	1.398.305,00	Αξιολόγηση

ΑΤ04	ΧΩΡΙΣΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΒΙΟΑΠΟΒΛΗΤΩΝ, ΓΩΝΙΕΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΤΩΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	Ολοκληρωμένο πρόγραμμα γωνιών ανακύκλωσης Δήμου Μουζακίου	Δήμος Μουζακίου	11643	10/6/2021	2.232.000,00	Αξιολόγηση
ΑΤ05	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ - ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΔΟΠΟΪΑ	ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΥΘΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ, ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	Βελτίωση αγροτικής οδοποιίας Δήμου Μουζακίου	Δήμος Μουζακίου	12244	14/6/2021	3.705.000,00	Ενταγμένο
ΑΤ06	ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗ	ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΥΘΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ, ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	Μελέτη και κατασκευή εξέδρων στο χώρο του εκθετηρίου λαογραφικού υλικού Δήμου Μουζακίου	-	-	-	-	Απόρριψη
ΑΤ07	ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΑΚΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ	ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	-	-	-	-	-	Καμία υποβολή
ΑΤ08	SMART CITIES, ΕΥΦΥΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ, ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΛΑΤΦΟΡΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΥΓΕΙΑ -	ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	Νέες ψηφιακές υπηρεσίες και ανάπτυξη ευφών εφαρμογών και συστημάτων έξυπνων	Δήμος Μουζακίου	12223	14/6/2021	833.900,00	Αποσύρθηκε

	ΠΡΟΝΟΙΑ, ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ - ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΑΠΛΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19		πόλεων στο Δήμο Μουζακίου					
ΑΤ08	SMART CITIES, ΕΥΦΥΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ, ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΛΑΤΦΟΡΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΥΓΕΙΑ - ΠΡΟΝΟΙΑ, ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ - ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΑΠΛΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19	ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	Προμήθεια συστημάτων και ειδικού εξοπλισμού για την ενίσχυση της πολιτικής προστασίας και της διοικητικής-επιχειρησιακής ικανότητας του Δήμου, καθώς και την καταπολέμηση της εξάπλωσης της πανδημίας στο Δήμο Μουζακίου	Δήμος Μουζακίου	12224	14/6/2021	499.652,22	Αποσύρθηκε
ΑΤ09	ΩΡΙΜΑΝΣΗ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ - ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ - ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	-	-	-	-	-	Καμία υποβολή

ΑΤ10	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΑΝΟΙΧΤΩΝ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ, ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ, ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΑΜΕΑ	ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	Συντήρηση δημοτικών ανοιχτών χώρων και αύλειων χώρων σχολικών μονάδων του Δήμου Μουζακίου	Δήμος Μουζακίου	12245	14/6/2021	655.804,19	Αξιολόγηση
ΑΤ11	ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΟΥΝ ΑΝΤΙΣΕΙΣΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (ΠΡΟΣΕΙΣΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ)	ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΥΘΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ, ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	-	-	-	-	-	Καμία υποβολή
ΑΤ12	ΔΡΑΣΕΙΣ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΣΗΣ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	Υποδομές ηλεκτροκίνησης - Ηλεκτρικά οχήματα - Σταθμοί φόρτισης του Δήμου Μουζακίου	Δήμος Μουζακίου	9684	28/5/2021	835.900,95	Αξιολόγηση
ΑΤ14	ΕΛΛΑΔΑ 1821 - ΕΛΛΑΔΑ 2021	ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	Μουσείο Γ. Καραϊσκάκη: Τιμή στον ήρωα του 1821	Δήμος Μουζακίου	9405	26/5/2021	519.274,80	Αξιολόγηση

Σχόλια:

1. Από το Δήμο Μουζακίου και τη Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου υποβλήθηκαν συνολικά 8 αιτήσεις χρηματοδότησης, εμπρόθεσμα, συνολικού ύψους 19.966.851,62 €.
2. Το συνολικό αιτούμενο ύψος χρηματοδότησης υπερβαίνει το διαθέσιμο ποσό κατηγορίας Δικαιούχου, κατά το Πρόγραμμα, το οποίο είναι 12.000.000 €.
3. Από το συνολικά αιτούμενο ποσό, 18.611.675,87 € αφορούν στις Προσκλήσεις για υποδομές ύδρευσης, αποχέτευσης λυμάτων, ενεργειακής αναβάθμισης υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης, αγροτική οδοποιία, διαχείριση απορριμμάτων και συντήρηση σχολικών υποδομών. Από αυτό το στοιχείο προκύπτουν και οι ανάγκες του Δήμου όπως αποτυπώθηκαν από την ανωτέρω ανταπόκριση στις Προσκλήσεις.
4. Να επισημανθεί ότι η αίτηση του Δήμου στην ΑΤ06 υποβλήθηκε εκ λάθους καθώς δεν ήταν επιλέξιμος ο Δήμος στην εν λόγω Πρόσκληση.
5. Οι δύο αιτήσεις που υποβλήθηκαν στην Πρόσκληση ΑΤ08, με αποφάσεις της Ο.Ε. του Δήμου, αποσύρθηκαν λόγω υποβολής τους στο πρόγραμμα "Ψηφιακός Μετασχηματισμός των ΟΤΑ" της ΕΥΔ ΨΗΜΕΤ.
6. Οι προτάσεις στις Προσκλήσεις ΑΤ03, ΑΤ04, ΑΤ10, ΑΤ12, ΑΤ14 είναι ακόμη υπό αξιολόγηση με την έννοια ότι μέχρι το τέλος της υλοποίησης του Προγράμματος και μέχρι εξάντλησης των διαθέσιμων πόρων, υπάρχει δυνατότητα ένταξης

6.2. Μεταφορές έργων

Α) Από το Πρόγραμμα «Φιλόδημος Ι», με την απόφαση με ΑΔΑ: ΩΕΩΤ46ΜΤΛ6-ΕΥΤ, μεταφέρθηκαν στο Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» τα κάτωθι έργα:

Άξονας	Τίτλος	Κύριος του έργου	Ποσό Ένταξης, €
ΥΔΡΕΥΣΗ	Αντικαταστάσεις υδρεύσεων ΔΕ Παμίσου	Δ.Ε.Υ.Α ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	2.991.935,48
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΔΟΠΟΙΑ (Μ)	Βελτίωση αγροτικής οδοποιίας οδού Τ.Κ. Οξυάς	ΔΗΜΟΣ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	500.000,00

Από τα οποία το πρώτο, «Αντικαταστάσεις υδρεύσεων ΔΕ Παμίσου» μεταφέρθηκε με την απόφαση με ΑΔΑ: 6ΒΣ2Η-ΘΙ6, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση με ΑΔΑ: 6Ρ0ΗΗ-61Υ, στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

2014-2020» και στον Άξονα Προτεραιότητας «ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΤΣ) χρηματοδοτούμενο από το Ταμείο Συνοχής.

Β) Το έργο «Δίκτυα αποχέτευσης ακαθάρτων Γελάνθης-Λαζαρίνας του Δήμου Μουζακίου» από το Φιλόδημος Ι, υποβλήθηκε στο «Αντώνης Τρίτσης» της ΑΤ02 αλλά τελικά εντάχθηκε στο Ταμείο Ανάκαμψης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΑΔΑ απόφασης: ΨΗΑΓ4653Π8-ΜΛΠ) με προϋπολογισμό 3.899.654,00€ (προ ΦΠΑ)

Γ) Το Υπόεργο 2 «Προμήθεια εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία συστήματος ελέγχου διαρροών (τηλεέλεγχος-τηλεχειρισμός), παρακολούθησης και αυτόματου ελέγχου υδραυλικών και λειτουργικών παραμέτρων κεντρικού συστήματος τροφοδοσίας δικτύου ύδρευσης του Δήμου Μουζακίου» καθώς και το Υπόεργο 5 Δαπάνες ΟΚΩ «Ηλεκτροδότηση υποδομών ύδρευσης» της Πράξης «Βελτιώσεις υποδομών ύδρευσης στον Δήμο Μουζακίου» της ΑΤ01, μεταφέρθηκαν με την απόφαση με ΑΔΑ: 6ΒΣ2Η-ΘΙ6, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση με ΑΔΑ: 6Ρ0ΗΗ-61Υ, στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020» και στον Άξονα Προτεραιότητας «ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΤΣ) χρηματοδοτούμενο από το Ταμείο Συνοχής.

6.3. Ωρίμανση έργων

Προκειμένου να ενταχθούν οι πράξεις των δικαιούχων στο Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης», πρέπει αυτές να είναι ώριμες, δηλαδή πρέπει να υπάρχουν ήδη έτοιμες μελέτες. Ιδιαίτερα για τον σκοπό αυτό, το ίδιο το Πρόγραμμα είχε σχεδιάσει μία Πρόσκληση, την ΑΤ09 με τίτλο: «Ωρίμανση έργων και δράσεων για την υλοποίηση του Προγράμματος». Ο Δήμος Μουζακίου δεν είχε υποβάλει αίτηση στην ΑΤ09 καθώς είχε εκπονήσει μελέτες είτε η ίδια η Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου, είτε είχαν ανατεθεί σε εξωτερικούς μελετητές, όπως περιγράφεται και παρακάτω. Παρ' όλα αυτά έχει ενδιαφέρον να αναφερθεί πώς το Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» γνωρίζει βαθιά τις ανάγκες των Δήμων και τις ελλείψεις τους και πώς συνδράμει πρακτικά εξυπηρετώντας τις ανάγκες αυτές.

6.3.1. Πρόσκληση ΑΤ01

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 262/2020 (ΑΔΑ: Ω3ΠΒΩΚΕ-98Ρ) απόφαση Οικονομικής Επιτροπής: «Από τον Δήμο Μουζακίου παραδόθηκε στην Δ.Ε.Υ.Α.Μ η αριθ. 15/2020 μελέτη που αφορά την προμήθεια συμπεριλαμβανομένης της εγκατάστασης ελέγχου διαρροών (τηλεέλεγχος-τηλεχειρισμός), παρακολούθησης και αυτόματου ελέγχου υδραυλικών και λειτουργικών παραμέτρων κεντρικού συστήματος τροφοδοσίας δικτύου ύδρευσης του Δήμου Μουζακίου και πιο συγκεκριμένα των αντλιοστασίων, γεωτρήσεων και δεξαμενών ύδρευσης της Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου καθώς και η εγκατάσταση υδραυλικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού παρακολούθησης παροχών, καταναλώσεων, διαρροών και ποιοτικών χαρακτηριστικών νερού στα εσωτερικά δίκτυα.

Η ανάγκη υδροδότησης των δημοτικών διαμερισμάτων του δήμου Μουζακίου από τη Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου, καθιστά αναγκαία την άμεση εγκατάσταση συστήματος τηλεελέγχου και τηλεχειρισμού. Το σύστημα Τηλεελέγχου – Τηλεχειρισμού της Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου, θα εγκατασταθεί ώστε να περιλαμβάνει τους οικισμούς Αμυγδαλής, Ανθοχωρίου, Βατσουιάς, Γελάνθης, Δρακότρυπας, Ελληνοκάστρου, Κρυσπηγής, Λαζαρίνας, Μαγουλίτσης, Μαυρομματίου, Μουζακίου, Οξιάς, Πευκοφύτου, Πορτής, Ακακίου, Ελληνοπύργου, Καναλιών, Καππά, Λοξιάδας, Πύργου Ιθώμης, Φαναρίου, Χάρματος, Αγναντερού, Κρανέας, Μαγούλας, Παλαιοχωρίου, Ριζοβουνίου.

Το Σύστημα Τηλεελέγχου, Τηλεχειρισμού και Ελέγχου Διαρροών θα αποτελείται από τον Κεντρικό Σταθμό Ελέγχου (Κ.Σ.Ε.), ο οποίος θα βρίσκεται εγκατεστημένος στα κεντρικά γραφεία της Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου, στο κτήριο του δημαρχείου. Ο (Κ.Σ.Ε.) θα διασυνδεθεί, μέσω επικοινωνιακού εξοπλισμού, με τους Τοπικούς Σταθμούς Ελέγχου (Τ.Σ.Ε.) ευρισκόμενους σε επιλεγμένες θέσεις του εξωτερικού υδραγωγείου των Δικτύων Ύδρευσης της Δ.Ε.Υ.Α., τους Τοπικούς Σταθμούς Ελέγχου Ποιότητας (Τ.Σ.Ε.Π.), τους Τοπικούς Σταθμούς Ελέγχου Ποιότητας και Πίεσης (Τ.Σ.Ε.Π.Π.), τους Τοπικούς Σταθμούς Διαχείρισης Πίεσης (Τ.Σ.Δ.Π.) και τους Ψηφιακούς Υδρομετρητές (Ψ.Υ.) ευρισκόμενους σε επιλεγμένες θέσεις των εσωτερικών Δικτύων Ύδρευσης της Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου. Τέλος προβλέπεται η προμήθεια Φορητών Σταθμών Ελέγχου (Φ.Σ.Ε.) μέσω των οποίων θα πραγματοποιείται ο εντοπισμός διαρροών, ο έλεγχος της ποιότητας του νερού και η συλλογή των δεδομένων από τους Ψ. Υ.

Ο αντικειμενικός σκοπός του συστήματος είναι η συλλογή δεδομένων, όπως για παράδειγμα οι τιμές παροχών και πιέσεων σε καταθλιπτικούς και τροφοδοτικούς αγωγούς, τιμές στάθμης σε

δεξαμενές, τιμές φυσικοχημικών παραμέτρων νερού κλπ. και η μετάδοσή τους, μέσω επικοινωνιακού εξοπλισμού, στον Κεντρικό Σταθμό Ελέγχου.

Τα δεδομένα που προκύπτουν από την σωστή ανάλυση και επεξεργασία όλων των πληροφοριών, θα καθιστούν τα πρόσωπα ευθύνης στην ΔΕΥΑ, να γνωρίζουν ανά πάσα στιγμή ποια είναι η κατάσταση του δικτύου ώστε να προχωρούν άμεσα στις ενέργειες εκείνες για την επιδιόρθωση των προβλημάτων. Έπειτα, θα είναι σε θέση να παραμετροποιούν τα προγράμματα με σκοπό την αυτόματη λειτουργία του συστήματος σε περίπτωση αναγνώρισης λάθους.

Ο συνολικός προϋπολογισμός για την υπόψη μελέτη ανέρχεται στα 4.947.770,00 € πλέον ΦΠΑ24%

Η συγκεκριμένη μελέτη περιλαμβάνει τα κάτωθι :

- 1) Τεχνική Περιγραφή
- 2) Τεχνικές Προδιαγραφές
- 3) Τιμολόγιο – Προϋπολογισμός μελέτης
- 4) Συγγραφή υποχρεώσεων

Η μελέτη περιλαμβάνει :

- 1) Προμήθεια και εγκατάσταση εβδομήντα τριών (73) Τοπικών Σταθμών ελέγχου
- 2) Προμήθεια και εγκατάσταση 10 Τοπικών Σταθμών ελέγχου πίεσης
- 3) Προμήθεια και εγκατάσταση 10 Τοπικών Σταθμών ελέγχου ποιότητας και πίεσης
- 4) Προμήθεια και εγκατάσταση 10 Τοπικών Σταθμών διαχείρισης πίεσης
- 5) Προμήθεια και εγκατάσταση 7.762 τεμαχίων ψηφιακών υδρομετρητών (προϋπολογισμός ψηφιακών υδρομέτρων = 1.862.880,00 € πλέον ΦΠΑ24%)
- 6) Φορητές σταθμούς ελέγχου (Διάταξη εντοπισμού διαρροών, διάταξη ψηφιακού συσχετισμού και εντοπισμού διαρροών, τηλεμετρική διάταξη ανίχνευσης διαρροών με επικοινωνιακό εξοπλισμό, διάταξη επισκόπησης δικτύων, φορητή διάταξη λήψης δεδομένων ψηφιακών υδρομετρητών, φορητή διάταξη μέτρησης ποιοτικών παραμέτρων πόσιμου νερού, διάταξη εντοπισμού θαμμένων αγωγών)
- 7) Κεντρικός σταθμός ελέγχου αποτελούμενος από Λογισμικό τηλεελέγχου – τηλεχειρισμού SCADA, λογισμικό τηλεμετρικών καταγραφικών, λογισμικό ψηφιακών υδρομετρητών, λογισμικό εντοπισμού διαρροών, λογισμικό κεντρικής διαχείρισης και ενσωμάτωσης των σταθμών σε ενιαίο σύστημα απεικόνισης.

- 8) Λογισμικό χωρικής αποτύπωσης
- 9) Επίσης, περιλαμβάνονται οι κάτωθι υπηρεσίες :
- i) Δοκιμαστική λειτουργία του συστήματος
  - ii) Εκπαίδευση
  - iii) Τεκμηρίωση»

Έτσι, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 262/2020 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής εγκρίθηκε η μελέτη του έργου «Προμήθεια εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία συστήματος ελέγχου διαρροών (τηλεέλεγχος – τηλεχειρισμός), παρακολούθησης και αυτομάτου ελέγχου υδραυλικών και λειτουργικών παραμέτρων κεντρικού συστήματος τροφοδοσίας δικτύου ύδρευσης του Δήμου Μουζακίου» (Α.Μ. 15/2020) όπως συντάχθηκε από την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου.

6.3.2. Πρόσκληση ΑΤ05

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 242/2022 (ΑΔΑΜ:22ΑWRD011639603) απόφαση Δημάρχου, ανατέθηκε η εκπόνηση της μελέτης με τίτλο: Σύνταξη τοπογραφικής μελέτης του έργου «Βελτίωση αγροτικής οδοποιίας Δήμου Μουζακίου» σε μελετητή μηχανικό με τη διαδικασία της Απευθείας Ανάθεσης. Έπειτα με την υπ' αριθμ. 297/2022 (ΑΔΑ: 6Π2ΕΩΚΕ-ΝΦΨ) απόφαση Οικονομικής Επιτροπής, εγκρίθηκε και παραλήφθηκε η εν λόγω μελέτη, η οποία σύμφωνα με την αριθ. πρωτ. 10731/21.12.202 βεβαίωση της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου, εκπονήθηκε σύμφωνα με τις προβλεπόμενες προδιαγραφές, κανονισμούς και τεχνικές και διαθέτει την ποιοτική και ποσοτική επάρκεια σύμφωνα με τις εν γένει συμβατικές υποχρεώσεις του αναδόχου.

6.4. Προγραμματικές Συμβάσεις

6.4.1. Πρόσκληση ΑΤ01

Με την υπ' αριθμ. 275/2020 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής (ΑΔΑ: 672ΦΩΚΕ-ΙΨΙ), εγκρίθηκε η σύναψη προγραμματικής σύμβασης και η εκχώρηση αρμοδιοτήτων από την Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου στον Δήμο Μουζακίου για την υλοποίηση της πράξης «Βελτιώσεις υποδομών ύδρευσης Δήμου Μουζακίου» που περιλαμβάνει τα κάτωθι υποέργα:

- 1) Υποέργο 1 «Παροχή συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών για τη σύνταξη φακέλου και υποβολή πρότασης χρηματοδότησης για την πράξη «Βελτιώσεις υποδομών ύδρευσης Δήμου Μουζακίου», προϋπολογισμού 4.838,71€ πλέον ΦΠΑ24%.
- 2) Υποέργο 2 «Προμήθεια εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία συστήματος ελέγχου διαρροών (τηλεέλεγχος-τηλεχειρισμός), παρακολούθησης και αυτόματου ελέγχου υδραυλικών και λειτουργικών παραμέτρων κεντρικού συστήματος τροφοδοσίας δικτύου ύδρευσης του Δήμου Μουζακίου», προϋπολογισμού 4.947.770,00€ πλέον ΦΠΑ24%.
- 3) Υποέργο 3 «Αντικατάσταση αγωγών εσωτερικού δικτύου ύδρευσης Κοινότητας Μαγουλίτσας και Συν.Γ.Καραϊσκάκη Μαυρομματίου – Κατασκευή εξωτερικού υδραγωγείου Συν.Γ.Καραϊσκάκη Μαυρομματίου», προϋπολογισμού 1.410.000,00€ πλέον ΦΠΑ24%.
- 4) Υποέργο 4 «Ανόρυξη υδρευτικών γεωτρήσεων προς αντικατάσταση υφιστάμενων στην Δ.Κ. Μουζακίου», προϋπολογισμού 97.150,00 πλέον ΦΠΑ24%.
- 5) Υποέργο 5 «Δαπάνες ΟΚΩ - Ηλεκτροδότηση υποδομών ύδρευσης», προϋπολογισμού 16.700,00€ πλέον ΦΠΑ24%.
- 6) Υποέργο 6 «Δαπάνη κάλυψης διοικητικού κόστους Δήμου Μουζακίου για την άσκηση καθηκόντων επίβλεψης και διαχείρισης έργου», συνολικής δαπάνης 97.000,00€ πλέον ΦΠΑ24%.
- 7) Υποέργο 7 «Δαπάνη κάλυψης κόστους διαχείρισης ΑΕΚΚ» , συνολικής δαπάνης 14.991,16€ πλέον ΦΠΑ24%.

6.4.2. Πρόσκληση ΑΤ02

Επειδή η Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου δεν έχει τεχνική υπηρεσία, ενώ ο Δήμος Μουζακίου διαθέτει στελεχωμένη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών έχοντας και την απαιτούμενη διαχειριστική επάρκεια, με την υπ' αριθμ. 27/2021 (ΑΔΑ: 65Δ4ΟΛΚΤ-ΑΥ4) απόφαση του Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου καθώς και με την 98/2021 (ΑΔΑ: 6Ω49ΩΚΕ-ΝΩΥ) απόφαση Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου, εκχωρήθηκαν αρμοδιότητες από τη Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου στο Δήμο Μουζακίου και συνάφθηκε προγραμματική σύμβαση μεταξύ Δ.Ε.Υ.Α. και Δήμου για την υλοποίηση της πρότασης χρηματοδότησης με τίτλο «ΔΙΚΤΥΑ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΓΕΛΑΝΘΗΣ, ΛΑΖΑΡΙΝΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ» στο Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» στον άξονα

προτεραιότητας «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ» με τίτλο «ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ»

6.4.3. Πρόσκληση ΑΤ03

Με την αρ.37/2021 (ΑΔΑ:ΩΖΗΣΟΛΚΤ-ΙΧΔ) απόφαση της Δ.Ε.Υ.Α.Μ. αποφασίστηκε η υποβολή πρότασης χρηματοδότησης της επιχείρησης στην ΑΤ03 του «Αντώνης Τρίτσης». Σύμφωνα όμως με την παράγραφο 5 «ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΝΤΑΞΗΣ» της πρόσκλησης του ανωτέρω χρηματοδοτικού προγράμματος, «δυννητικοί δικαιούχοι που δεν διαθέτουν απαιτούμενη τεχνική επάρκεια ή έχουν τεχνική επάρκεια αλλά καλούνται να υλοποιήσουν έργα, για τις ανάγκες των οποίων δεν έχουν το απαιτούμενο τεχνικό προσωπικό, σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 19 της ΚΥΑ2276/9-4-2020 (Β' 1386) , υποχρεούνται προ της υποβολής του αιτήματος, να έχουν αναθέσει την τεχνική τους υπηρεσία σε άλλον φορέα, κατά τις διατάξεις του άρθρου 2 του άρθρου 44 του Ν. 4412/2016.» Επειδή η Δ.Ε.Υ.Α.Μ δεν έχει τεχνική υπηρεσία, ενώ ο Δήμος Μουζακίου διαθέτει στελεχωμένη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, έχοντας την απαιτούμενη διαχειριστική επάρκεια και αποτελώντας συγχρόνως και εποπτεύων φορέας της Δ.Ε.Υ.Α.Μ, με την 38/2021 απόφαση της Δ.Ε.Υ.Α.Μ. (ΑΔΑ: ΨΥ60ΟΛΚΤ-8ΞΓ) και με την 127/2021 απόφ. Ο.Ε. του Δήμου (ΑΔΑ: 6Γ4ΔΩΚΕ-ZYN) εγκρίθηκε η Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ τους.

6.5. Χρόνοι μετά την ένταξη

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει να διαπιστωθούν οι χρόνοι προόδου διαδικασιών υλοποίησης αμέσως μετά την ένταξη.

6.5.1. «Αντικαταστάσεις υδρεύσεων ΔΕ Παμίσου»

Στο πλαίσιο αυτό για το έργο «Αντικαταστάσεις υδρεύσεων ΔΕ Παμίσου» που αφορά την αντικατάσταση όλων των υφιστάμενων εσωτερικών δικτύων ύδρευσης στις Κοινότητες Μαγούλας, Κρανιάς (Άγιοι Ανάργυροι), Παλαιοχωρίου και Ριζοβουνίου του Δήμου Μουζακίου, καταγράφονται τα εξής:

Σύμφωνα με την απόφ. ένταξης (ΑΔΑ: ΨΓΙΚ465ΧΘ7-0ΣΣ) στο Πρόγραμμα «Φιλόδημος Ι», το έργο εντάχθηκε στις 7/2/2019.

Ο πρώτος διαγωνισμός δημοσιεύθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ 17/12/2019 (ΑΔΑΜ Διακήρυξης: 19PROC006051295) όμως όπως αναφέρεται και στην υπ' αριθμ 4/2020 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής (ΑΔΑ: 6ΗΓΤΩΚΕ-0ΨΞ) με θέμα «Επανάληψη της διαδικασίας ανάθεσης του έργου «Αντικαταστάσεις υδρεύσεων Δ.Ε Παμίσου»: «Κατά το στάδιο του διαγωνισμού του έργου «Αντικαταστάσεις υδρεύσεων Δ.Ε Παμίσου» με Α.Α ΕΣΗΔΗΣ: 86901 και Α.Μ: 07/18 διαπιστώθηκε ότι υπάρχει λάθος στο άρθρο 22.Δ. Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα της Διακήρυξης» οπότε ακυρώθηκε ο διαγωνισμός και αποφασίστηκε η επανάληψη του.

Ο δεύτερος διαγωνισμός δημοσιεύθηκε 12/2/2020 (ΑΔΑΜ Διακήρυξης: 20PROC006278388) με ημερομηνία αποσφράγισης 9/3/2020. Εξαιτίας όμως της Απεργίας – Αποχής των Διπλωματούχων Μηχανικών από τη συμμετοχή τους στις διαδικασίες του Μητρώου Μελών Δημοπρασιών (ΜηΜΕΔ), όπως αναφέρει και στην απόφαση της 42/2020 (ΑΔΑ: 6ΙΧΚΩΚΕ-02Η) η Οικονομική Επιτροπή, η ημερομηνία αποσφράγισης ορίστηκε για την 26/3/2020. Λόγω των συνθηκών της πανδημίας του covid-19 όμως, η ημερομηνία αποσφράγισης αναβλήθηκε επ' αόριστο.

Στο ενδιάμεσο, στις 18/6/2020 με την απόφαση με ΑΔΑ: ΩΕΩΤ46ΜΤΛ-6ΕΥΤ μεταφέρονται από τον Φιλόδημο στον «Τρίτη» 459 έργα, μεταξύ τους και το εν λόγω έργο.

Τελικά, σύμφωνα με την 142/2020 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής (ΑΔΑ: 6ΣΗΚΩΚΕ-Θ77) η αρμόδια Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού Έργων υπέβαλε για έγκριση, μέσω της πλατφόρμας ΕΣΗΔΗΣ, το από 29/6/2020 πρακτικό ηλεκτρονικής αποσφράγισης των προσφορών.

Ο διαγωνισμός, προϋπολογισμού δημοπράτησης 2.991.935,48 €, κατακυρώνεται τελικά στις 23/10/2020 με την απόφαση 211/2020 Οικονομικής Επιτροπής (ΑΔΑ: ΩΖΨ3ΩΚΕ-2ΗΧ) και η σύμβαση υπογράφεται 15/2/2021 με προθεσμία εκτέλεσης του έργου 24 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης, δηλαδή μέχρι 15/2/2023 και ποσό προϋπολογισμού σύμβασης 1.338.297,15 €

Με την υπ' αριθμ. 39/2023 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου (ΑΔΑ: 9Χ7ΓΩΚΕ-74Τ) χορηγείται η πρώτη παράταση προθεσμίας υλοποίησης του έργου για 4 μήνες, δηλαδή μέχρι 14/6/2023.

Με την υπ' αριθμ. 109/2023 απόφαση Δ.Σ. (ΑΔΑ: ΩΖ18ΩΚΕ-ΞΑΣ) χορηγείται δεύτερη παράταση για την υλοποίηση του έργου για 60 ημέρες, δηλαδή μέχρι 14/8/2023.

Όπως αναφέρεται και στην απόφαση 211/2022 της Οικονομικής Επιτροπής στις 27/9/2022 (ΑΔΑ: ΨΓΓΘΩΚΕ-ΖΥΦ), «Επειδή ο Δήμος Μουζακίου ως δικαιούχος υποβολής προτάσεων στο πρόγραμμα «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ» έχει φτάσει στο ανώτατο πλαφόν χρηματοδότησης βάσει των υποβληθεισών προτάσεων του, προτείνεται η μεταφορά των παρακάτω τριών ενταγμένων υποέργων που θα αναλυθούν εκτενώς κατωτέρω, από το πρόγραμμα «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ» στο ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» που έχει τον τίτλο «Υποδομές ύδρευσης για την εξασφάλιση επαρκούς ποσότητας και ποιότητας ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση» του άξονα προτεραιότητας 14 «ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΣ» ο οποίος συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Συνοχής. Με αυτόν τον τρόπο θα δημιουργηθεί ικανός «οικονομικός χώρος» ώστε να μπορεί ο Δήμος να υποβάλλει προτάσεις στο «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ» που είναι ώριμες και μπορεί να τύχουν χρηματοδότησης.»

Έτσι, την 1/11/2023 με απόφαση με ΑΔΑ: 6ΒΣ2Η-ΘΙ6 το έργο εντάσσεται ως ΥΠ2 της Πράξης «ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΡΡΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ» με Κωδικό ΟΠΣ 5187972 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020»

Τα σημαντικά χρονικά ορόσημα σχηματικά εμφανίζονται παρακάτω:

Ημ/νια ένταξης σε Φιλόδημο Ι	Ημ/νία 1 ^ο Διαγωνισμού	Ημ/νία 2 ^ο Διαγωνισμού	Ημ/νία αρχικής αποσφράγισης	Απόφ. Μεταφοράς σε Τρίτη	Ημ/νία αποσφράγισης
7/2/2019	17/12/2019	12/2/2020	9/3/2020	18/6/2020	29/6/2020

Ημ/νία κατακύρωσης	Υπογραφή Σύμβασης	Προθεσμία εκτέλεσης έργου	Μετά από 1 ^η παράταση	Μετά από 2 ^η παράταση	Απόφ. Ένταξης σε ΥΜΕΠΕΡΑΑ

23/10/2020	15/2/2021	15/2/2023	14/6/2023	14/8/2023	1/11/2023
------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

6.5.2. «Βελτιώσεις υποδομών ύδρευσης στον Δήμο Μουζακίου»

Στο πλαίσιο της Πρόσκλησης ΑΤ01, εντάχθηκε στο Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» η πράξη «Βελτιώσεις υποδομών ύδρευσης στο Δήμο Μουζακίου».

Η πράξη εντάχθηκε στις 17/6/2021 με την απόφαση ένταξης με ΑΔΑ: 6ΞΙΥ46ΜΤΛ6-ΕΤΜ.

Το φυσικό αντικείμενο της πράξης περιλαμβάνει :

- (α) την προμήθεια, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία του συστήματος ελέγχου διαρροών (τηλεέλεγχος-τηλεχειρισμός) του δικτύου ύδρευσης του Δήμου Μουζακίου,
- (β) την αντικατάσταση των εσωτερικών δικτύων ύδρευσης - δικτύων διανομής στις Κοινότητες Μαγουλίτσας & συν. Γ. Καραϊσκάκη αντίστοιχα, επίσης περιλαμβάνει και το έργο αξιοποίησης υφιστάμενης γεώτρησης πλησίον του συν. Γ. Καραϊσκάκη με την κατασκευή νέου μεταφορικού αγωγού προς τη δεξαμενή του οικισμού για κάλυψη των υδρευτικών αναγκών του,
- (γ) την αντικατάσταση δύο υδρογεωτρήσεων στην Κοινότητα Μουζακίου για την κάλυψη των υδρευτικών αναγκών των οικισμών της. Οι νέες γεωτρήσεις θα κατασκευαστούν στις θέσεις «Υδατόπυργος» και «Γκέμτσιας» πλησίον των υφιστάμενων γεωτρήσεων,
- (δ) τις εργασίες ηλεκτροδότησης των υποδομών ύδρευσης των οικισμών Βατσουνιάς (τομείς Αγ. Γεωργίου και Συκιάς), Ανθοχωρίου, συν. Τόσκες Πορτής, συν. Τριγώνα Δρακότρυπας, Αγ. Κυριακή Οξυάς, Ριζοβουνίου, Παλαιοχωρίου και Μαγούλας,
- (ε) την κάλυψη του κόστους διαχείρισης των ΑΕΚΚ που θα προκύψουν από τις εργασίες κατασκευής των έργων.

Αναλυτικότερα, η περιγραφή του φυσικού αντικειμένου ανά υποέργο, έχει ως εξής:

Υποέργο 1: Παροχή συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών για τη σύνταξη φακέλου και υποβολή πρότασης χρηματοδότησης για την πράξη "Βελτιώσεις υποδομών ύδρευσης Δήμου Μουζακίου"

Αντικείμενο των υπηρεσιών του Συμβούλου είναι η υποστήριξη προς τη Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου, για τη σύνταξη του φακέλου και την υποβολή της πρότασης χρηματοδότησης της πράξης

«Βελτιώσεις υποδομών ύδρευσης στον Δήμο Μουζακίου» στο πλαίσιο της πρόσκλησης ΑΤ01 με τίτλο “Υποδομές Ύδρευσης” του Άξονα Προτεραιότητας “Περιβάλλον” του Προγράμματος “ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ” του Υπουργείου Εσωτερικών

Υποέργο 2: Προμήθεια εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία συστήματος ελέγχου διαρροών (τηλεέλεγχος-τηλεχειρισμός), παρακολούθησης και αυτόματου ελέγχου υδραυλικών και λειτουργικών παραμέτρων κεντρικού συστήματος τροφοδοσίας δικτύου ύδρευσης του Δήμου Μουζακίου

Το υποέργο αφορά στην προμήθεια, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία του συστήματος ελέγχου διαρροών (τηλεέλεγχος-τηλεχειρισμός) του δικτύου ύδρευσης του Δήμου Μουζακίου. Με την εγκατάσταση του συστήματος θα γίνεται παρακολούθηση και αυτόματος έλεγχος των υδραυλικών και λειτουργικών παραμέτρων του κεντρικού συστήματος τροφοδοσίας του δικτύου ύδρευσης του Δήμου Μουζακίου. Το υποέργο στοχεύει στην εγκατάσταση ενός συστήματος συνολικής διαχείρισης του δικτύου ύδρευσης του Δήμου Μουζακίου το οποίο παρουσιάζει ελλειμματικό υδατικό ισοζύγιο, μεγάλο ποσοστό μη τιμολογούμενου νερού, μη ορθολογικό τρόπο λειτουργίας ενώ απαιτείται και ιδιαίτερη μέριμνα για την παρακολούθηση της ποιότητας του νερού. Το φυσικό αντικείμενο της πράξης περιλαμβάνει:

- 73 Τοπικούς Σταθμούς Ελέγχου (Τ.Σ.Ε.),
- 10 Τοπικούς Σταθμούς Ελέγχου Πίεσης (Τ.Σ.Ε.Π.),
- 10 Τοπικούς Σταθμούς Ελέγχου Ποιότητας και Πίεσης (Τ.Σ.Ε.Π.Π.),
- 10 Τοπικούς Σταθμούς Διαχείρισης Πίεσης (Τ.Σ.Δ.Π.),
- 7.762 Ψηφιακούς Υδρομετρητές (Ψ.Υ.),
- Φορητούς Σταθμούς Ελέγχου (Φ.Σ.Ε.),
- Κεντρικό Σταθμό Ελέγχου (Κ.Σ.Ε.) και
- Υπηρεσίες εκπαίδευσης, τεκμηρίωσης και δοκιμαστικής λειτουργίας

Οι ψηφιακοί υδρομετρητές (ΨΥ) που θα τοποθετηθούν αφορούν:

Α) 5.934 ψηφιακοί υδρομετρητές (76,45%) θα αντικαταστήσουν υδρόμετρα που είναι εγκατεστημένα σε εσωτερικά δίκτυα ύδρευσης 7 οικισμών τα οποία είναι από HDPE και PVC και έχουν αντικατασταθεί μετά το έτος 2000 (εκ των οποίων ποσοστό 50,79% των ΨΥ θα τοποθετηθούν σε δίκτυα HDPE και ποσοστό 25,66% των ΨΥ θα τοποθετηθούν σε δίκτυα PVC)

Β) 571 ψηφιακοί υδρομετρητές (7,36%) θα τοποθετηθούν σε νέα εσωτερικά δίκτυα ύδρευσης που προτείνονται στην παρούσα φάση (υποέργο 3)

Γ) 111 ψηφιακοί υδρομετρητές (1,43%) θα τοποθετηθούν στον οικισμό Αγ. Ακακίου, στον οποίο δεν υπάρχουν υδρομετρητές.

Δ) 1146 ψηφιακοί υδρομετρητές (14,76%) θα τοποθετηθούν σε εσωτερικά δίκτυα για τα οποία έχει ξεκινήσει το έργο της αντικατάστασης των αγωγών εντός του 2020 (Αντικαταστάσεις Υδρεύσεων Δ.Ε Παμίσου).

Υποέργο 3: Αντικατάσταση αγωγών εσωτερικού δικτύου ύδρευσης Κοινότητας Μαγουλίτσας και Συν. Γ. Καραϊσκάκη Μαυρομματίου – Κατασκευή εξωτερικού υδραγωγείου Συν. Γ. Καραϊσκάκη Μαυρομματίου

Το υποέργο αφορά στην αντικατάσταση των εσωτερικών δικτύων ύδρευσης - δικτύων διανομής, συμπεριλαμβανομένων και των ιδιωτικών παροχών στις Κοινότητες Μαγουλίτσας & Συνοικισμού Γ. Καραϊσκάκη αντίστοιχα. Επίσης περιλαμβάνει και το έργο αξιοποίησης υφιστάμενης γεώτρησης πλησίον του συνοικισμού Καραϊσκάκης με την κατασκευή νέου μεταφορικού αγωγού προς την δεξαμενή του οικισμού για την κάλυψη των υδρευτικών αναγκών του οικισμού.

Στο πλαίσιο του έργου, στην Κοινότητα Μαγουλίτσας θα τοποθετηθεί συνολικό μήκος αγωγών 12.478μ. Οι αγωγοί θα είναι κατασκευασμένοι από πολυαιθυλένιο PE 100 διαμέτρου DN90, DN 125, DN160 και DN 200. Στο Συνοικισμό Γ. Καραϊσκάκη θα τοποθετηθεί συνολικό μήκος αγωγών 4.304μ. Οι αγωγοί θα είναι κατασκευασμένοι από πολυαιθυλένιο PE 100 διαμέτρου DN90, DN 125 και DN160. Επίσης, θα τοποθετηθεί και όλος ο απαραίτητος βοηθητικός εξοπλισμός για την ορθή λειτουργία των δικτύων (δικλείδες κλπ). Τέλος, ο μεταφορικός αγωγός νερού από την γεώτρηση στη δεξαμενή του Συν. Γ. Καραϊσκάκη θα είναι κατασκευασμένος από πολυαιθυλένιο PE 100 DN140 και θα έχει συνολικό μήκος 1.165 μ.

Υποέργο 4: Ανόρυξη υδρευτικών γεωτρήσεων προς αντικατάσταση υφιστάμενων στην Δ.Κ. Μουζακίου

Το υποέργο αφορά στην αντικατάσταση δύο υδρογεωτρήσεων στην Κοινότητα Μουζακίου για την κάλυψη των υδρευτικών αναγκών των οικισμών. Οι νέες γεωτρήσεις θα κατασκευαστούν στις θέσεις «Υδατόπυργος» και «Γκέμτσιας» πλησίον των υφιστάμενων γεωτρήσεων.

Υποέργο 5: Δαπάνες ΟΚΩ - Ηλεκτροδότηση υποδομών ύδρευσης

Το υποέργο αφορά στις εργασίες ηλεκτροδότησης των υποδομών ύδρευσης των οικισμών Βατσουνιάς (τομείς Αγ. Γεωργίου και Συκιάς), Ανθοχωρίου, συν. Τόσκες Πορτής, συν. Τριγώνα Δρακότρυπας, Αγ. Κυριακή Οξυάς, Ριζοβουνίου, Παλαιοχωρίου και Μαγούλας του Δήμου Μουζακίου. Συγκεκριμένα, η ισχύς έκαστης νέας παροχής θα είναι 8kVA.

Υποέργο 6: Δαπάνη κάλυψης διοικητικού κόστους Δήμου Μουζακίου για την άσκηση καθηκόντων επίβλεψης και διαχείρισης έργου

Το υποέργο αφορά στην κάλυψη του διοικητικού κόστους του Δήμου Μουζακίου στον οποίο θα ανατεθούν υπηρεσίες επίβλεψης και διαχείρισης έργου για την υλοποίηση της πράξης, μέσω Προγραμματικής Σύμβασης με την Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου.

Υποέργο 7: Δαπάνη κάλυψης κόστους διαχείρισης ΑΕΚΚ

Το υποέργο αφορά στην κάλυψη του κόστους διαχείρισης των ΑΕΚΚ που θα προκύψουν από τις εργασίες κατασκευής των έργων.

Για το **Υποέργο 2**, ο διαγωνισμός δημοσιεύθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ 22/10/2021 (ΑΔΑΜ Διακήρυξης: 21PROC009413910) προϋπολογισμού 4.947.770,00 € (μη συμπ. ΦΠΑ) (προϋπολογισμός συμπ. ΦΠΑ = 6.135.234,80 €) και η Σύμβαση (ΑΔΑΜ: 22SYMV011389526) υπογράφηκε 6/10/2022 με ποσό 4.724.700,00 € (μη συμπ. ΦΠΑ).

Η Πράξη, μετά από συνεδρίαση της Ο.Ε. στις 27 Σεπτεμβρίου 2022 με απόφαση 211/2022 (ΑΔΑ: ΨΓΓΘΩΚΕ-ΖΥΦ), την 1/11/2023 με την απόφαση ένταξης με ΑΔΑ: 6ΒΣ2Η-ΘΙ6 όπως τροποποιήθηκε με την ΑΔΑ: 6Ρ0ΗΗ-61Υ, μεταφέρθηκε από το «Αντώνης Τρίτσης» στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020» ως ΥΠ1 πια της Πράξης: «ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΡΡΟΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ» με Κωδικό ΟΠΣ 5187972.

Τα σημαντικά χρονικά ορόσημα σχηματικά εμφανίζονται παρακάτω:

Ημ/νια ένταξης στο «Αντώνης Τρίτσης»	Ημ/νια Διαγωνισμού	Ημ/νια αποσφράγισης (δικαιολογητικά Συμμετοχής)	Ημ/νια αποσφράγισης (οικονομικές προσφορές)	Ημ/νια κατακύρωσης	Ημ/νια υπογραφής σύμβασης
--------------------------------------	--------------------	---	---	--------------------	---------------------------

17/6/2021	22/10/2021	2/12/2021	16/3/2022	19/4/2022	6/10/2022
-----------	------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Απόφ. Μεταφοράς σε ΥΜΕΠΕΡΑΑ	Λήξη σύμβασης	Μετά από αίτημα μετάθεσης ολοκλήρωσης της πράξης		
		Ημ/νια παράδοσης συστήματος σε λειτουργία	Ημ/νια εκπαίδευσης & δοκιμαστικής λειτουργίας	Ημ/νια επιβεβαίωσης καλής λειτουργίας
1/11/2023	6/1/2024	6/4/2024	6/7/2024	6/7/2025

Το **Υποέργο 5**, ομοίως, μετά από συνεδρίαση της Οικονομικής Επιτροπής στις 27 Σεπτεμβρίου 2022 με απόφαση 211/2022 (ΑΔΑ: ΨΓΓΘΩΚΕ-ΖΥΦ), την 1/11/2023 με την απόφαση ένταξης με ΑΔΑ: 6ΒΣ2Η-ΘΙ6 όπως τροποποιήθηκε με την ΑΔΑ: 6Ρ0ΗΗ-61Υ, μεταφέρθηκε από το «Αντώνης Τρίτσης» στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020» ως ΥΠ3 της Πράξης: «ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΡΡΟΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ» με Κωδικό ΟΠΣ 5187972.

Συμπερασματικά, με την καινούργια απόφαση ένταξης στο ΥΜΕΠΕΡΑΑ (ΑΔΑ: 6ΒΣ2Η-ΘΙ6), ο τίτλος της Πράξης είναι: «ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΡΡΟΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ» και περιλαμβάνει τρία Υποέργα:

Υποέργο 1: «Προμήθεια εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία συστήματος ελέγχου διαρροών (τηλεέλεγχος-τηλεχειρισμός), παρακολούθησης και αυτόματου ελέγχου υδραυλικών και λειτουργικών παραμέτρων κεντρικού συστήματος τροφοδοσίας δικτύου ύδρευσης του Δήμου Μουζακίου»

Υποέργο 2: «Αντικαταστάσεις υδρεύσεων ΔΕ Παμίσου»

Υποέργο 3: «Δαπάνες ΟΚΩ – Ηλεκτροδότηση υποδομών ύδρευσης»

6.5.3. «Βελτίωση αγροτικής οδοποιίας οδού Τ.Κ. Οξιάς»

Η Πράξη «Βελτίωση αγροτικής οδοποιίας οδού Τ.Κ. Οξιάς» έχει ως φυσικό αντικείμενο του έργου την βελτίωση αγροτικής οδοποιίας βρισκόμενη στην κτηματική περιφέρεια Οξιάς Δ.Ε. Μουζακίου.

Το έργο εντάχθηκε στο Πρόγραμμα «Φιλόδημος Ι» στις 31/5/2019 με απόφαση ένταξης με ΑΔΑ: 943Α465ΧΘ7-ΔΦ7 στον Άξονα Προτεραιότητας «Δράσεις για τη βελτίωση της αγροτικής οδοποιίας», στο πλαίσιο της Πρόσκλησης IV του Προγράμματος με ποσό χρηματοδότησης συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ: 500.000 €

Ο διαγωνισμός δημοσιεύθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ 17/12/2019 (ΑΔΑΜ Διακήρυξης: 19PROC006049188) με ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών στις 17/1/2020.

Με την υπ' αριθμ. 95/2020 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής (ΑΔΑ: 6ΝΘΞΩΚΕ-Ρ92) κατακυρώνεται το αποτέλεσμα του διαγωνισμού και η υπογραφή της σύμβασης έρχεται 11/3/2021 (ΑΔΑ: ΨΕ89ΩΚΕ-9ΒΗ) στο ποσό των 289.859,21 € (συμπ. ΦΠΑ). Η προθεσμία εκτέλεσης του έργου, όπως οριζόταν και στη διακήρυξη, ήταν στους 8 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης, δηλαδή μέχρι 11/11/2021.

Στις 18/6/2020 δημοσιεύεται η απόφαση ένταξης με ΑΔΑ: ΩΕΩΤ46ΜΤΛ-6ΕΥΤ και μεταφοράς του έργου από τον «Φιλόδημο» στο «Αντώνης Τρίτσης» και την 24^η Ιουλίου 2020 με τη σύμφωνη γνώμη του Δημοτικού Συμβουλίου δημοσιεύεται η 112/2020 απόφαση (ΑΔΑ: Ψ2ΔΕΩΚΕ-54Ο)

Με την 193/2022 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής (ΑΔΑ: Ω52ΜΩΚΕ-ΓΦΞ) εγκρίνεται η χορήγηση παράτασης προθεσμίας υλοποίησης του έργου μέχρι 31/10/2022 για τους κάτωθι λόγους:

α) το πέραςμα του καταστροφικού μεσογειακού κυκλώνα «ΙΑΝΟΣ» είχε σαν αποτέλεσμα την καταστροφή των οδών πρόσβασης στο έργο, β) η αποκατάσταση των οδών πρόσβασης στο έργο ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2021, γ) η σύμβαση του έργου υπογράφηκε την 11.03.2021,

αλλά το Πρωτόκολλου Εγκατάστασης, με το Δασαρχείο Μουζακίου, το οποίο ήταν απαραίτητη προϋπόθεση για την έναρξη υλοποίησης του έργου, υπογράφηκε στις 02.06.2021 και δ) οι πολύ δυσμενείς καιρικές συνθήκες που επικρατούσαν στην περιοχή του έργου, κατά του χειμερινούς μήνες, (βροχοπτώσεις, χιονοπτώσεις, παγετός κ.α.), δεν επέτρεψαν την εκτέλεση των εργασιών

Με την 225/2022 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής (ΑΔΑ: 6ΛΨ2ΩΚΕ-191) παρατείνεται εκ νέου η προθεσμία εκτέλεσης του έργου μέχρι 6/12/2022, δυνάμει του άρθρου 153 παρ. 1α του Ν. 4938/2022 (ΦΕΚ Α 109/06-06-2022) για την ενεργειακή κρίση.

Στις 6/12/2022 με νέα απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής, 275/2022 (ΑΔΑ: 67ΟΖΩΚΕ-ΥΧΠ), δυνάμει του ίδιου νόμου, το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της σύμβασης επιμηκώνεται μέχρι 30/4/2023

Ημ/νία ένταξης σε Φιλόδημο	Ημ/νία Διαγωνισμού	Ημ/νία αποσφράγισης	Ημ/νία κατακύρωσης	Ημ/νία ένταξης σε Τρίτη
31/5/2019	17/12/2019	17/1/2020	10/6/2020	18/6/2020

Υπογραφή Σύμβασης	Λήξη Σύμβασης	1 ^η Παράταση	2 ^η Παράταση	3 ^η Παράταση
11/3/2021	11/11/2021	31/10/2022	6/12/2022	30/4/2023

6.5.4. «Βελτίωση αγροτικής οδοποιίας Δήμου Μουζακίου»

Ο Δήμος Μουζακίου πέτυχε άλλη μία ένταξη στο Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» ενός άλλου πολύ σημαντικού έργου υποδομής για το Δήμο. Έτσι λοιπόν στις 17/3/2023 (ΑΔΑ: Ρ0Φ546ΜΤΛ6-ΟΗΕ) εντάχθηκε το έργο με τίτλο «Βελτίωση αγροτικής οδοποιίας Δήμου Μουζακίου», έπειτα από την 145/2021 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής (ΑΔΑ: 9Ω00ΩΚΕ-Ι3Α) για την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης. Ο χρηματοδοτούμενος από το Πρόγραμμα προϋπολογισμός της πράξης ανέρχεται σε 3.000.000,00 € (συμπ. ΦΠΑ).

Η πράξη αποτελείται από ένα (1) Υπόεργο που αφορά σε εργασίες ασφαλτόστρωσης και τσιμεντόστρωσης των αγροτικών οδών του Δήμου Μουζακίου, με σκοπό την πρόσβαση σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αποκατάσταση προσβάσεων σε γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις σε περιοχές που επλήγησαν από τη θεομηνία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» (18-19 Σεπτεμβρίου 2020).

Για τον σκοπό αυτό, με την απόφαση Δημάρχου 242/2022 (ΑΔΑ: 9ΖΙ9ΩΚΕ-ΤΛΞ) ανατέθηκε η εκπόνηση μελέτης με τίτλο «Σύνταξη τοπογραφικής μελέτης του έργου «Βελτίωση αγροτικής οδοποιίας Δήμου Μουζακίου» και με την 297/2022 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής (ΑΔΑ: 6Π2ΕΩΚΕ-ΝΦΨ), εγκρίθηκε και παραλήφθηκε η μελέτη .

Με την υπ' αριθμ. 159/2023 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής (ΑΔΑ: ΨΠΩΤΩΚΕ-ΨΒΔ) εγκρίνονται οι όροι δημοπράτησης του έργου και απομένει να δημοσιευθεί η διακήρυξη.

Απόφαση ΟΕ για αίτηση υποβολής στο Πρόγραμμα	Παραλαβή μελέτης	Ημ/νία ένταξης	Έγκριση όρων διακήρυξης
4/6/2021	22/12/2022	17/3/2023	28/8/2023

6.6. Προτεραιοποίηση

Σύμφωνα με το υπ. αριθμ. πρωτ. 298/20-4-2021 έγγραφο της ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ (Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών) με θέμα «Προτεραιοποίηση έργων στο Πρόγραμμα ‘Αντώνης Τρίτσης’ και σε συνέχεια της ΚΥΑ 6302/8-4-2021 (ΦΕΚ 1399 Β’), οι τότε δυνητικοί δικαιούχοι καλούνταν να:

-Προχωρήσουν σε προτεραιοποίηση των προτάσεων που είχαν υποβάλει ή είχαν πρόθεση να υποβάλουν στο πλαίσιο των Προσκλήσεων του Προγράμματος.

-Εκπονήσουν την προτεραιοποίηση λαμβάνοντας υπόψη τα ανώτατα όρια συνολικού προϋπολογισμού (πλαφόν) προτάσεων που μπορούσαν να ενταχθούν στο Πρόγραμμα για κάθε κατηγορία δυνητικών δικαιούχων σύμφωνα με την ΚΥΑ 6302/8-4-2021 (ΦΕΚ 1399 Β’).

-Αποστείλουν στην ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ την ως άνω προτεραιοποίηση έργων/προμηθειών

συνοδευόμενη από α) τυχόν τροποποιήσεις των Τεχνικών Δελτίων που είχαν ήδη υποβληθεί στο πλαίσιο των Προσκλήσεων του Προγράμματος (π.χ. απόσυρση υποέργου, απομείωση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου υποέργου/ων κλπ.) και στοιχείων φακέλου (π.χ. μελέτες και προϋπολογισμούς) και β) απόφαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου για τις παραπάνω ενέργειες

Έτσι, η Οικονομική Επιτροπή στη συνεδρίασή της στις 4/6/2021, με την απόφασή 146/2021 (ΑΔΑ: ΩΖ28ΩΚΕ-3ΓΝ) έβαλε τις υποβληθείσες προτάσεις στο «Αντώνης Τρίτσης» με την εξής σειρά προτεραιότητας:

Αύξων αρ. προτεραιότητας	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πράξης
1	ΑΤ01	«Βελτιώσεις υποδομών ύδρευσης Δήμου Μουζακίου»
2	ΑΤ03	«Παρεμβάσεις και δράσεις βελτίωσης της διαχείρισης ενέργειας και αξιοποίηση ΑΠΕ στις υποδομές διαχείρισης υδάτων του Δήμου Μουζακίου»
3	ΑΤ05	«Βελτίωση αγροτικής οδοποιίας Δήμου Μουζακίου»
4	ΑΤ08	«Νέες ψηφιακές υπηρεσίες και ανάπτυξη ευφών εφαρμογών και συστημάτων έξυπνων πόλεων στο Δήμο Μουζακίου»
5	ΑΤ08	«Προμήθεια συστημάτων και ειδικού εξοπλισμού για την ενίσχυση της πολιτικής προστασίας και της διοικητικής - επιχειρησιακής ικανότητας του Δήμου, καθώς και την καταπολέμηση της εξάπλωσης της πανδημίας στο Δήμο Μουζακίου»
6	ΑΤ12	«Υποδομές ηλεκτροκίνησης - ηλεκτρικά οχήματα – σταθμοί φόρτισης του Δήμου Μουζακίου»
7	ΑΤ10	«Συντήρηση δημοτικών ανοιχτών αθλητικών χώρων και αύλειων χώρων σχολικών μονάδων του Δήμου Μουζακίου»
8	ΑΤ02	«Δίκτυα αποχέτευσης ακαθάρτων Γελάνθης, Λαζαρίνας του Δήμου Μουζακίου»
9	ΑΤ04	«Ολοκληρωμένο πρόγραμμα γωνιών ανακύκλωσης του Δήμου Μουζακίου»
10	ΑΤ04	«Μουσείο Γ. Καραϊσκάκη: τιμή στον ηρώα του 1821»

6.7. Τροποποίηση ενταγμένων πράξεων - Συνέργεια με άλλα Προγράμματα

Το σημείο αυτό παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον η ανάλυση που επιχειρείται και αποτελεί παράδειγμα καλής πρακτικής και συντονισμού μεταξύ των εμπλεκόμενων Φορέων / Υπηρεσιών με αμοιβαίο όφελος.

Ποιο είναι το πλαίσιο ;

Ο Δήμος Μουζακίου έχει εντάξει τα υδρευτικά έργα που προαναφέρθηκαν, ήτοι :

- «Αντικαταστάσεις υδρεύσεων ΔΕ Παμίσου»
- «Βελτιώσεις υποδομών ύδρευσης στο Δήμο Μουζακίου»

Τα ως άνω έργα είναι 'προχωρημένα' με την έννοια ότι έχουν δημοπρατηθεί, συμβασιοποιηθεί και έχουν επίσης και δαπάνες.

Τα ως άνω έργα είναι όμως και επίσης επιλέξιμα σε σχετική Πρόσκληση της ΕΥΔ Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020.

Συνεπώς, κατόπιν συνεννόησης μεταξύ της ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ και της ΕΥΔ Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ, ο Δήμος υπέβαλε τα δύο αυτά έργα στην Πρόσκληση της ΕΥΔ Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ με τους εξής στόχους:

1. Την αφαίρεση του ποσού αυτών των πράξεων από το φάκελο του Δήμου στο Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» με συνέπεια τη δυνατότητα μελλοντικής ένταξης και άλλου έργου (δηλαδή να έχει απόθεμα ο Δήμος σε σχέση με το ποσό κατηγορίας δικαιούχου, σύμφωνα με την 6302/8-4-2021 (Β' 1399) που διέπει το Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης».
2. Την ένταξη των έργων στο Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ (ΕΣΠΑ) ώστε το Πρόγραμμα – αποδέκτης να καρπωθεί τις δαπάνες.
3. Την υποβοήθηση της ανάλωσης της Κοινοτικής συνδρομής στην περίοδο 2014-2020, που ολοκληρώθηκε ταμειακά στις 31/12/2023.

Με βάση τα παραπάνω, έγιναν συντονισμένα οι εξής ενέργειες:

Στις 7/2/2023, υπογράφηκε η απένταξη του έργου με τίτλο «Αντικαταστάσεις υδρεύσεων ΔΕ Παμίσου» με προϋπολογισμό 2.991.935,48 € και Δικαιούχο τη Δ.Ε.Υ.Α. Δήμου Μουζακίου, σε συνέχεια της υπ. αριθμ. 73/2022 (ΑΔΑ: 64050ΛΚΤ-ΜΔΧ) απόφαση του Διοικητικού

Συμβουλίου της Δ.Ε.Υ.Α. Δήμου Μουζακίου με την οποία εγκρίθηκε η υποβολή πρότασης για τη χρηματοδότηση της Πράξης στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη».

Στις 23/2/2023 έγινε τροποποίηση της με αρ. πρωτ. 23051/2020/17-06-2021 (ΑΔΑ: 6ΞΙΥ46ΜΤΛ6-ΕΤΜ) απόφασης ένταξης του έργου με τίτλο «Βελτιώσεις υποδομών ύδρευσης στον Δήμο Μουζακίου», με Δικαιούχο τη Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου και αρχικά εγκεκριμένο προϋπολογισμό 6.589.611,16 € και τελικό προϋπολογισμό 786.487,04 €. Το ποσό χρηματοδότησης μειώθηκε κατά 5.803.124,12 € αφού:

- α) το ΥΠ2 μεταφέρθηκε στο ΥΜΕΠΕΡΑΑ
  - β) το ΥΠ3 συμβασιοποιήθηκε στα 669.507,71 €
  - γ) το ΥΠ5 (συνοδό του ΥΠ2) μεταφέρθηκε στο ΥΜΕΠΕΡΑΑ
  - δ) το ΥΠ6 καταργήθηκε
- Συνεπώς το έργο διαμορφώνεται ως εξής:

Υποέργο	Προϋπολογισμός (χωρίς ΦΠΑ)
Υποέργο 1	4.838,71 €
Υποέργο 2	669.507,17 €
Υποέργο 3	97.150,00 €
Υποέργο 4	14.991,16 €
Σύνολο	786.487,04 €

Συμπερασματικά :

Η συνέργεια μεταξύ Προγραμμάτων και ιδίως η τροφοδότηση ώριμων και 'προχωρημένων' έργων σε Προγράμματα ΕΣΠΑ είναι ευκταίος στόχος και εξυπηρετεί την μεγάλη προτεραιότητα, που δεν είναι άλλη σε κάθε Προγραμματική περίοδο παρά η πλήρης ανάλωση της Κοινοτικής συνδρομής.

Το παράδειγμα που παρουσιάστηκε ανωτέρω για την περίπτωση του Δήμου Μουζακίου αποτελεί εξαιρετική πρακτική και συνεργασία μεταξύ των Προγραμμάτων με οφέλη για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και τον εθνικό στόχο.

Κεφάλαιο 7. Διοικητική επάρκεια και λειτουργία των έργων

7.1. Διοικητική & Επιχειρησιακή επάρκεια των ΟΤΑ και της Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου

Έχει παρατηρηθεί πως παρ' όλη την ανασυγκρότηση, αναμόρφωση και δημιουργία νέων δομών στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τη μετατόπιση αρμοδιοτήτων σε αυτούς, δεν συνεπάγεται και αύξηση στο ανθρώπινο δυναμικό. Κατά συνέπεια, σε όλους τους Δήμους παρουσιάζεται ελλιπής στελέχωση τμημάτων, επιφόρτιση ευθυνών και όγκου εργασίας στον ήδη ανεπαρκή αριθμό εργαζομένων.

Η ρεαλιστική δυνατότητα ανταπόκρισης της ομάδας επίβλεψης έργου σε σχέση με άλλα καθήκοντα (άλλα έργα, καθημερινότητα καθηκόντων του Δήμου), η διαθεσιμότητα των στελεχών, με άλλα λόγια η υπαρκτή επιχειρησιακή επάρκεια για να ανταποκριθεί ο Δήμος είναι περιορισμένη.

Το πρόβλημα αυτό είναι υπαρκτό και στη Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου και μας το επιβεβαιώνει ανώτερο στέλεχος της μετά από συνέντευξη που πραγματοποιήθηκε μαζί του.

Στην ερώτηση «Ποια είναι η επάρκεια στελέχωσης στη Δ.Ε.Υ.Α. και ποιος ο ρόλος των Προγραμματικών Συμβάσεων;» μας απάντησε:

«Η Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου είναι μία μικρή Δ.Ε.Υ.Α. Γενικά μέσα στην Ελληνική επικράτεια υπάρχουν Δ.Ε.Υ.Α. διαφόρων ταχυτήτων. Η Δ.Ε.Υ.Α. σαν σχήμα, σαν νομικό πρόσωπο, από την φτώχη μου εμπειρία που έχω στη διαχείριση των πραγμάτων στη Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου, απέδωσαν γιατί ξεφεύγανε λίγο από τις γραφειοκρατικές διαδικασίες των Δήμων, είναι Ν.Π.Ι.Δ., όμως οι Δ.Ε.Υ.Α., όπως και η Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου αυτή τη στιγμή που μιλάμε συγκεκριμένα, είναι υποστελεχωμένη.

Οι Δ.Ε.Υ.Α. δεν έχουνε πάρει τη δέουσα προσοχή σε ό, τι αφορά τη στελέχωσή τους ώστε να έχουνε Τεχνική Υπηρεσία, η οποία θα μπορούσε να τις απαγκιστρώσει από τους δήμους, να δώσει αέρα στους δήμους να ασχοληθούν με άλλα πράγματα και συγχρόνως να μπορέσουν απερίσπαστες οι Δ.Ε.Υ.Α. να έχουνε Τεχνική Υπηρεσία, όπως εμείς τώρα για παράδειγμα, για να μπορέσουμε να τρέξουμε μελέτες και να μπορέσουμε να εντάξουμε ακόμη περισσότερα έργα.

Τώρα πώς το λύναμε αυτό μέχρι τώρα, με την αρωγή και τη συνεργασία του Δήμου Μουζακίου με τη σύναψη Προγραμματικών Συμβάσεων ώστε να φαίνονται και οι προτάσεις μας ώριμες για να έχουνε πιθανότητες ένταξης στα διάφορα χρηματοδοτικά προγράμματα, και φυσικά με τη φιλοτιμία του προσωπικού που υπάρχει στη Δ.Ε.Υ.Α. το οποίο συνδράμει πάντοτε την Τεχνική Υπηρεσία στη σύνταξη προϋπολογισμών, στη διενέργεια αυτοψιών, σε ό,τι απαιτείται για να εξασφαλίσουμε τις απαιτούμενες αδειοδοτήσεις ώστε να μπορούμε να πληρούμε τα κριτήρια για ένταξη στα διάφορα χρηματοδοτικά προγράμματα.»

7.2. Συντήρηση και λειτουργία των έργων

Ο τρόπος, ο βαθμός και η ρεαλιστική δυνατότητα συντήρησης και λειτουργίας έργων είναι ένα μείζον θέμα. Εάν μπορούμε να το χωρίσουμε σε τρία κομμάτια, με το πρώτο να είναι η ένταξη ενός έργου σε ένα χρηματοδοτικό πλαίσιο, και το δεύτερο η υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου, το τρίτο σίγουρα είναι η συντήρηση και η λειτουργία του. Δεν «τελειώνει» ένα έργο μόνο και μόνο επειδή το ολοκληρώσαμε. Ο λόγος που μας οδήγησε στην κατασκευή του είναι να μπορεί να είναι λειτουργεί απρόσκοπτα και να εξυπηρετεί τις ανάγκες του κοινωνικού συνόλου. Οι εκθέσεις σκοπιμότητας που υποβάλλονται στους φακέλους υποβολής με τις μελέτες εξετάζονται για αυτόν ακριβώς τον λόγο.

Για αυτό το ζήτημα, παρατίθεται και πάλι ένα απόσπασμα από τη συνέντευξη με ανώτερο στέλεχος της Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου που αφορά στη συντήρηση και τη λειτουργία των έργων. Η πλήρης συνέντευξη βρίσκεται στο Παράρτημα στο τέλος της παρούσας εργασίας.

Στην ερώτηση «Πώς μπορεί να συντηρηθεί και να λειτουργήσει ρεαλιστικά ένα έργο μετά την υλοποίηση του;» μας απάντησε:

«Αυτό που θίγετε είναι ιδιαίτερος σημαντικό και ίσως είναι και η ουσία, γιατί οι δημοτικές αρχές καλοπροαίρετα και καλά κάνουν, θέλουν να εντάξουν έργα. Και όλα τα στελέχη ουσιαστικά, όλοι οι υπηρεσιακοί παράγοντες με αυτόν τον στόχο βρίσκονται στη θέση που βρίσκονται ώστε να εντάξουν έργα, να παράξουν επενδυτικό έργο το οποίο θα έχει αντίκρισμα στην κοινωνία, τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, έτσι; Υπάρχει όμως το τεράστιο πρόβλημα που θίγετε, ότι εντάξει, η Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου, ο Δήμος, ένας μικρός Δήμος, μία μικρή Δ.Ε.Υ.Α. με περιορισμένες δυνατότητες εκ των πραγμάτων λόγω στελέχωσης και τα λοιπά, εντάσσει έργα μερικών εκατομμυρίων. Από κει κ πέρα, από τη στιγμή που ενταχθεί και πάμε και στο στάδιο

της υλοποίησης και περατωθεί, πώς θα λειτουργήσει αυτό το έργο; Και εδώ έχουμε 2 σκέλη, έχουμε την ύδρευση από τη μία μεριά, και την αποχέτευση.

Η ύδρευση, μπορούμε να θεωρήσουμε ότι όταν αντικατασταθεί ένα δίκτυο ύδρευσης και κατασκευαστεί σωστά, μπορεί να λειτουργηθεί και να συντηρηθεί σωστά το δίκτυο με ένα ολιγομελές εργατοτεχνικό δυναμικό το οποίο θα έχει την επιστασία, θα έχει την επίβλεψη. Οι διαρροές στο δίκτυο θα υπάρχουν γιατί αποτελούν συστατικό της λειτουργίας των δικτύων, αλλά επειδή ακριβώς το δίκτυο θα είναι καινούργιο, θα δώσει τη δυνατότητα να μπορέσουμε να επιβλέψουμε και να λειτουργήσουμε μεγάλα μήκη δικτύου με πιο λίγο προσωπικό. Βέβαια εδώ έγκειται και ο παράγοντας της γεωμορφολογίας του εδάφους και της ιδιαιτερότητας που έχει η κάθε περιοχή γιατί τα ορεινά είναι μία δύσκολη υπόθεση, μερικές φορές είναι δύσκολο και να φτάσεις σε ένα εξωτερικό υδραγωγείο όταν υπάρχει χιονόπτωση, όταν υπάρχουν καιρικά φαινόμενα άσχημα κλπ.

Εάν λοιπόν είναι, ας πούμε, μία φορά, έχει έναν συντελεστή δυσκολίας να λειτουργήσεις ένα έργο ύδρευσης, σε πολλαπλάσιο βαθμό και σε υπερθετικό βαθμό, έχεις να αντιμετωπίσεις το πρόβλημα της λειτουργίας της αποχέτευσης. Γιατί δεν έχεις μόνο το δίκτυο της αποχέτευσης όπου μπορεί να βγάλει τεράστια προβλήματα με εμφράξεις σωληνώσεων, με παρασιτικές εισροές από βρόχινα ύδατα που μπορεί να πλημμυρίσουν τα δίκτυα, έχουμε το μεγάλο θέμα της λειτουργίας του βιολογικού καθαρισμού γιατί εκεί καταλήγουν τα λύματα. Το μεγάλο στοίχημα λοιπόν εκεί είναι να λειτουργήσει σωστά ο βιολογικός, ώστε να έχεις την ποιότητα εκροής των επεξεργασμένων λυμάτων που θέτουν οι περιβαλλοντικοί όροι του βιολογικού.

Για να γίνει όμως αυτό, χρειάζεται να έχεις το απαιτούμενο εργατοτεχνικό επιστημονικό προσωπικό. Και όχι μόνο να έχεις αυτό το προσωπικό, αλλά να έχει και την κατάλληλη τεχνογνωσία, να ξέρει να λειτουργήσει τον βιολογικό. Σκεφτείτε ότι ένας βιολογικός μικρός, όπως ο δικός μας που αναμένουμε να λειτουργήσει που έχει μία δυναμικότητα 4.500 ισοδύναμους κατοίκους, σε βάθος 20ετίας να φτάσει ακόμα και τους 10.000 ισοδύναμους κατοίκους, χρειάζεται από τη μελέτη λειτουργίας του, να έχει τον χημικό μηχανικό, τον ηλεκτρολόγο μηχανικό, τον ηλεκτρολόγο, τον μηχανοτεχνίτη, χρειάζεται μία ομάδα έργου 4 – 5 ατόμων. Που θα βρει μία Δ.Ε.Υ.Α., ακόμη και μία μεγάλη Δ.Ε.Υ.Α, οι οποίες πλέον μαστίζονται από την υποστελέχωση, διότι τα πιο έμπειρα στελέχη τους έχουν πλέον συνταξιοδοτηθεί. Πώς θα μπορέσει λοιπόν μία Δ.Ε.Υ.Α. να λειτουργήσει έναν βιολογικό καθαρισμό; Από τη στιγμή μάλιστα που δεν εγκρίνεται και καμία πρόσληψη στις Δ.Ε.Υ.Α.

Είναι ιδιαιτέρως σημαντικό το ζήτημα της υποστελέχωσης και έχει πολλαπλές επιδράσεις. Δηλαδή εγώ σας περιέγραψα τώρα τι επίδραση μπορεί να έχει στο περιβάλλον μία εγκατάσταση

επεξεργασίας λυμάτων η οποία μπορεί να μη διαθέτει το προσωπικό ή μπορεί να διαθέτει το προσωπικό αλλά να μην ξέρει να λειτουργήσει σωστά τον βιολογικό καθαρισμό, διότι ο τρόπος λειτουργίας της εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων δεν είναι κάτι απλό. Και οι περισσότερες Δ.Ε.Υ.Α καταφεύγουν στην ανάθεση αυτής της υπηρεσίας σε εξωτερικούς συνεργάτες.»

Κεφάλαιο 8. Συμμετοχή πολιτών

Θα πρέπει να ενισχυθεί η ενεργός συμμετοχή των πολιτών. Η κρισιμότητα έγκειται στο να εξασφαλισθούν συνθήκες συμμετοχής των πολιτών, πέραν της απλής και περιστασιακής συμμετοχής στη διαβούλευση, μέσα από τις οποίες θα διευκολύνεται και θα ενθαρρύνεται η διατύπωση ιδεών και προτάσεων οι οποίες θα λειτουργήσουν προσθετικά στον γενικότερο προβληματισμό για την τοπική ανάπτυξη.

Τίποτε από τα παραπάνω δε θα λειτουργήσει όμως εάν δεν ενσωματωθούν πρωτίστως οι προτάσεις των πολιτών στον σχεδιασμό των δράσεων ή δεν ληφθούν έστω υπόψιν για μελλοντική ενσωμάτωση ή αν τελικά δεν επικοινωνηθεί ο λόγος για τον οποίο οι προτάσεις τελικά δεν έγιναν αποδεκτές.

Σε δεύτερη φάση, η επικοινωνία, η διαφήμιση μίας συμμετοχικής διαδικασίας που «τρέχει» ο Δήμος πρέπει να είναι και κατάλληλη. Ποιο είναι το νόημα τελικά αν υπάρχει σε εξέλιξη μια διαδικασία διαβούλευσης, για παράδειγμα, αν αυτό δεν το γνωρίζουν καν οι δημότες;

Τα κανάλια λοιπόν που θα επιλεγθούν για την προώθηση μιας συμμετοχικής διαδικασίας σε εξέλιξη παίζουν κρίσιμο ρόλο. Για την επιλογή των οποίων φυσικά, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη διάφορες παράμετροι όπως για παράδειγμα το ηλικιακό κοινό των πολιτών. Ένας φοιτητής ή μία φοιτήτρια, ας πούμε, στην ηλικία των 20 ετών, είναι πιο πιθανό να ενημερωθεί για μία εκδήλωση στον δήμο του / της από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης από ανθρώπους μεγαλύτερης ηλικίας που θα ενημερωθούν για την ίδια εκδήλωση από μία αφίσα ή ένα banner που θα δούνε στον δρόμο καθώς επιστρέφουν σπίτι από καθημερινές εξωτερικές υποχρεώσεις. Ηλεκτρονικά ή φυσικά, λοιπόν, όλα τα μέσα πρέπει να επιστρατευθούν για την διάδοση της πληροφορίας. Αυτό σε μικρότερους δήμους μπορεί ακόμη να συμβεί και με το λεγόμενο «word of mouth» ή αλλιώς «από στόμα σε στόμα» αρκεί η πληροφορία που θα μεταδοθεί σε αυτή την περίπτωση να είναι όσο πιο απλή γίνεται για να αποφευχθεί τυχόν παραπληροφόρηση.

Όλα τα παραπάνω μπορούν να επιτευχθούν ακολουθώντας μία σειρά καλά σχεδιασμένων βημάτων, πρωτίστως όμως της καλλιέργειας της κουλτούρας της συμμετοχικής διαδικασίας ανάμεσα σε δημοτική αρχή και πολίτες και αντίστροφα.

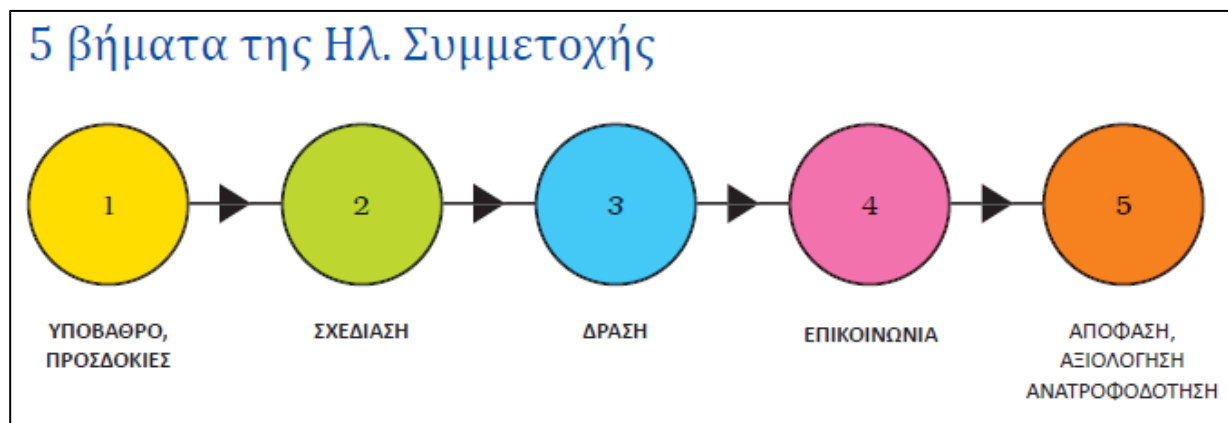
Η ηλεκτρονική συμμετοχή, απόρροια της ηλεκτρονικής δημοκρατίας, είναι ένα πολύ ωραίο παράδειγμα προς ακολούθηση. Προσκαλεί τους πολίτες να εμπλακούν οι ίδιοι σε διαδικασίες που τους αφορούν άμεσα, δημιουργεί το αίσθημα ότι οι φωνές τους ακούγονται, υπάρχει δημοκρατικός διάλογος και δημιουργείται τροφή για σκέψη, γεννώνται νέες ιδέες, καταπολεμάται ο κοινωνικός αποκλεισμός, υπάρχει αλληλεπίδραση και διαφάνεια. Ο χρόνος και οι αποστάσεις ξεπερνιούνται και ενισχύεται η προσαρμογή όλων των εμπλεκόμενων στις ηλεκτρονικές διαδικασίες.

Τι είναι όμως η ηλεκτρονική συμμετοχή; Όπως αναφέρεται και στον «Οδηγό Καλών Πρακτικών Ηλεκτρονικής Συμμετοχής» αποτέλεσμα του χρηματοδοτούμενου έργου Interreg IVC “eCitizen II – Towards citizen-centered eGovernment in European cities and regions”, «*Η “Συμμετοχή” σε δημοκρατικές διαδικασίες έχει σκοπό να παρέχει σε πολίτες και μη κυβερνητικούς οργανισμούς την ευκαιρία να διαμορφώνουν τις αποφάσεις που τους αφορούν, ενώ η “ηλ. Συμμετοχή” είναι το σύνολο των μέσων που παρέχουν την παραπάνω δυνατότητα με τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών*»

Η οργάνωση, ή αλλιώς τα βήματα όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, για την δημιουργία μίας συμμετοχικής διαδικασίας μέσω της εφαρμογής των ηλεκτρονικών μέσων, σύμφωνα με τον Οδηγό, αποτυπώνονται στον πίνακα παρακάτω:

Πίνακας 8.1

Πέντε βήματα της ηλεκτρονικής συμμετοχής

Πηγή: «Οδηγός Καλών Πρακτικών Ηλεκτρονικής Συμμετοχής» αποτέλεσμα του χρηματοδοτούμενου έργου Interreg IVC “eCitizen II – Towards citizen-centered eGovernment in European cities and regions”

Για το Βήμα 1, είναι σημαντικό να αναρωτηθούμε καταρχάς για ποια έργα πρέπει να ερωτηθούν – εμπλακούν οι πολίτες πριν την εκκίνηση της διαδικασίας για τη λήψη κάποιας απόφασης. Έπειτα, ποιος είναι ο σκοπός που εκκινείται μία ηλεκτρονική διαδικασία; Θέλουμε σχόλια πάνω σε ήδη υπάρχοντα σχέδια προς εφαρμογή ή ψάχνουμε καινούργιες ιδέες; Έχουμε τα κατάλληλα μέσα και διοικητικό προσωπικό για να εφαρμοστεί η διαδικασία; Αν όχι, τι πρέπει να κάνουμε;

Εδώ, να τονιστεί πώς είναι αχρείαστο και αποφευκτέο να εκκινηθεί μία διαδικασία ηλεκτρονικής συμμετοχής αν έχει ήδη παρθεί η απόφαση από την δημοτική αρχή.

Για το Βήμα 2, πρέπει να σκεφτούμε σε ποιες ομάδες πολιτών απευθυνόμαστε και αν η δράση που θέλουμε να πετύχουμε αφορά ιδιαίτερα το συμφέρον μίας συγκεκριμένης ομάδας ατόμων. Πώς μπορούμε να προσεγγίσουμε τις ομάδες αυτές και τους πολίτες τελικά; Ποιοι είναι κανόνες συμμετοχής και ποιο το χρονοδιάγραμμα;

Οι οδηγίες προς τους πολίτες και οι κανόνες πρέπει να είναι όσο το δυνατόν σύντομοι και απλοί. Η χρήση εικόνων και χρωμάτων διευκολύνει τη διαδικασία.

Στο Βήμα 3, προσπαθούμε να προβλέψουμε προβλήματα και ό, τι μπορεί να μην εξελιχθεί σωστά στην πορεία. Είμαστε πράγματι ετοιμασμένοι; Γνωρίζουν όλοι τα καθήκοντα τους;

Βήμα 4 Επικοινωνία. Πώς επικοινωνούμε το μήνυμά μας; Εδώ θα αναρωτηθούμε και θα αποφασίσουμε τα κανάλια που θέλουμε να χρησιμοποιήσουμε για τη διάδοση της ηλεκτρονικής συμμετοχικής διαδικασίας και του σκοπού που θέλουμε να πετύχουμε. Το φάσμα που διέπει κάθε κανάλι ξεχωριστά πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη. Για ποιους λόγους δηλαδή επιλέγουμε τα μέσα που επιλέγουμε και τι θέλουμε να επιτύχουμε;

Βήμα 5 και τελευταίο, επιτεύχθηκε τελικά ο σχεδιασμός που είχαμε κάνει εξ αρχής; Αν κάτι άλλαξε τι ήταν αυτό; Μπορούσε να είχε προβλεφθεί στο Βήμα 3; Είναι χρήσιμο να ληφθεί υπόψη για τον επόμενο σχεδιασμό συμμετοχικής διαδικασίας; Τα σχόλια που λάβαμε από τους πολίτες ήταν επαρκή; Υπήρξαν ασυμφωνίες μεταξύ των σχολίων και αν ναι, τι κρατήσαμε και τι δεν συμπεριλάβαμε τελικά; Οι πολίτες που συμμετείχαν μείναν ικανοποιημένοι από τη διαδικασία και το αποτέλεσμα.

Πρέπει να προσκαλέσουμε τους πολίτες για ανατροφοδότηση στην διαδικασία που ακολουθήθηκε είτε αυτή διενεργείται για πρώτη φορά είτε έχει επαναληφθεί στο παρελθόν. Επίσης, οι προτάσεις / σχόλια που λάβαμε αλλά τελικά δεν αξιοποιήθηκαν πρέπει να αιτιολογηθούν με επιχειρήματα και ταυτόχρονα να χρησιμεύουν ως πηγή προβληματισμού.

Κεφάλαιο 9. Προετοιμασία εν όψει της νέας προγραμματικής περιόδου (2021-2027)

Αφήνοντας πίσω την προηγούμενη προγραμματική περίοδο ΕΣΠΑ 2014 – 2020 και στην είσοδο της νέας περιόδου ΕΣΠΑ 2021 – 2027, για να μπορέσουν οι Δήμοι να αξιοποιήσουν πλήρως τις νέες χρηματοδοτικές δυνατότητες στις προσκλήσεις που αναμένονται, χρειάζεται να ακολουθήσουν και πάλι ορισμένα βήματα. Ωστόσο, πλέον είναι περισσότερο εξοικειωμένοι με τις διαδικασίες, γνωρίζουν για τα μεταφερόμενα έργα και καταρτίζουν τα Επιχειρησιακά τους Προγράμματα. Η αυγή της νέας Προγραμματικής Περιόδου για την Ελλάδα συμπίπτει χρονικά με την ανάληψη των καθηκόντων της νέας δημοτικής αρχής μετά τις δημοτικές εκλογές στις 8 & 15 Οκτωβρίου. Όπου υπάρχει εκλογή νέου Δημάρχου υπάρχει μία παραπάνω πρόκληση, και μάλιστα προκειμένου να ενημερωθούν οι νεοεκλεγέντες αιρετοί, η Κ.Ε.Δ.Ε σε συνεργασία με την Ε.Ε.Τ.Α.Α διοργάνωσε το 2023 ημερίδες προς αυτή την κατεύθυνση. Στην περίπτωση του

Δήμου Μουζακίου, ωστόσο, το Πρόγραμμα και οι Δράσεις του Δήμου συνεχίζονται χωρίς αλλαγή στη δημοτική αρχή.

Τα 10 βήματα λοιπόν που προετοιμάζουν τους ΟΤΑ και τα στελέχη τους για το νέο ΕΣΠΑ, σύμφωνα και με τον οδηγό της ΕΕΤΑΑ «ΕΣΠΑ 2021 – 2027 και Τοπική Αυτοδιοίκηση. Δυνατότητες χρηματοδότησης έργων & Δράσεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στα Προγράμματα», έκδ. Π, Σεπτέμβριος 2023, αναλύονται παρακάτω:

Βήμα 1. Ενημέρωση, κινητοποίηση και ευαισθητοποίηση όλων στελεχών με τη συμμετοχή τους σε ημερίδες και συνέδρια όπως αναφέρθηκε παραπάνω, και ορισμός και συνεργασία των Τμημάτων μεταξύ τους, πχ το Τμήμα Προγραμματισμού με την Οικονομική Υπηρεσία κλπ.

Βήμα 2. Πολύ καλή γνώση των Τομεακών και των Περιφερειακών Προγραμμάτων, τους στόχους και τις προτεραιότητές τους για τα έργα που θέλει να υλοποιήσει ο Δήμος και δύνανται να χρηματοδοτηθούν από αυτά τα Προγράμματα

Βήμα 3. Ιεράρχηση αναγκών και Επιχειρησιακά Προγράμματα: έχοντας καταρτισμένο το Επιχειρησιακό του Πρόγραμμα, ο Δήμος έχει πιο σαφή εικόνα του οργανισμού του, των αναγκών και των αναπτυξιακών του στόχων.

Βήμα 4. Με βάση τον σχεδιασμό που έχει γίνει, ο Δήμος αξιολογεί τις δυνατότητες του νέου προγράμματος ΕΣΠΑ

Βήμα 5. Επιλογή των έργων και των δράσεων που έχουν τοποθετηθεί σε προτεραιότητα

Βήμα 6. Ωρίμανση των έργων μέσω εκπόνησης μελετών και οικονομοτεχνικής ανάλυσης.

Βήμα 7. Παρακολούθηση για δημοσίευση νέων Προσκλήσεων από τους Φορείς Διαχείρισης

Βήμα 8. Υποβολή προτάσεων σε χρηματοδοτικά προγράμματα. Η αρμόδια κάθε φορά Υπηρεσία του Δήμου με την ενδεχόμενη τεχνική υποστήριξη για τη σύνταξη του φακέλου της υποβολής, διαμορφώνει τα Τεχνικά Δελτία και τα υποβάλει με τα απαραίτητα δικαιολογητικά

Βήμα 9. Παρακολούθηση της εξέλιξης της διαδικασίας αξιολόγησης για την ένταξη, και ετοιμότητα για την παροχή τυχόν διευκρινήσεων ή εφαρμογή αλλαγών που θα ζητηθούν από τις Διαχειριστικές Αρχές

Βήμα 10. Δημοπράτηση έργων, σύναψη συμβάσεων και υλοποίηση των ενταγμένων Πράξεων

Κεφάλαιο 10. Συμπεράσματα

Πώς ανταποκρίθηκε τελικά ο Δήμος Μουζακίου στα έργα που έχει εντάξει στο «Αντώνης Τρίτσης»; Στο κεντρικό αυτό ερευνητικό ερώτημα θα απαντούσαμε αρκετά καλά αν αναλογιστεί κανείς το μέγεθος του Δήμου, την διοικητική του επάρκεια, τα βαριά και ζωτικής σημασίας έργα υποδομής που ήταν απαραίτητα, τις φυσικές καταστροφές που έπληξαν τον Δήμο και την ευρύτερη περιοχή της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Προτεραιότητα του Δήμου φάνηκε πως ήταν να υλοποιήσει έργα ύδρευσης, αποχέτευσης και οδοποιίας και με αυτόν τον τρόπο φάνηκαν και οι πολύ βασικές ανάγκες του Δήμου για την εξυπηρέτηση και την βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων. Παρατηρήθηκαν, μεταξύ των άλλων, μεγάλες καθυστερήσεις στις διαδικασίες που ακολούθησαν τις αποφάσεις ένταξης. Το έργο της αποχέτευσης, έργο της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013, για παράδειγμα, ξεκίνησε το 2010 και ακόμη δεν έχει ολοκληρωθεί.

Ακραία καιρικά φαινόμενα όπως ο «Ιανός» και ο «Daniel» είχαν ως αποτέλεσμα μεγάλες φυσικές καταστροφές στην περιοχή που καθυστέρησαν την υλοποίηση άλλων έργων και δράσεων.

Συγκεντρωτικά, από το Δήμο Μουζακίου και τη Δ.Ε.Υ.Α.Μ., υποβλήθηκαν 8 αιτήσεις χρηματοδότησης, συνολικού ύψους 19.966.851,62 €. Το συνολικό αιτούμενο ύψος χρηματοδότησης όμως υπερέβη το διαθέσιμο ποσό κατηγορίας Δικαιούχου, κατά το Πρόγραμμα, το οποίο ήταν 12.000.000 €. Εκεί ο Δήμος Μουζακίου σε συνεργασία με τις Δ.Α των Προγραμμάτων του «Αντώνης Τρίτσης», του ΥΜΕΠΕΡΑΑ και του Ταμείου Ανάκαμψης κατάφερε να ρίξει το συνολικό ποσό των αιτήσεων για τη χρηματοδότηση με αποτέλεσμα και να δημιουργηθεί οικονομικός χώρος για το έργο της οδοποιίας και να συνδράμει στην απορρόφηση των ευρωπαϊκών πόρων, που είναι κ το ζητούμενο για όλη την κοινότητα.

Τελικά με τις κινήσεις αυτές έχει μείνει ένα αποθεματικό στο Πρόγραμμα για τον Δήμο περίπου 7 εκατομμυρίων που μέχρι τη λήξη του Προγράμματος και σε περίπτωση διαθεσιμότητας πόρων, υπάρχει η δυνατότητα ένταξης των προτάσεων που έχουν υποβληθεί.

Το μείζον θέμα της υποστελέχωσης των Δήμων και των ΔΕΥΑ μας επιβεβαίωσε σε συνέντευξή του και ανώτερο στέλεχος της ΔΕΥΑΜ όπου ανέλυσε την υφιστάμενη κατάσταση στους τομείς ύδρευσης και αποχέτευσης και στην ποιότητα του νερού και τόνισε τη σημασία της λειτουργίας και συντήρησης των έργων.

Συμπερασματικά, όπως ανέφερε και ο ίδιος, το Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» βοήθησε πολύ τους μικρούς Δήμους και τις μικρές ΔΕΥΑ να καταφέρουν να εντάξουν έργα και με τη συνέργεια όλων των εμπλεκομένων να υλοποιηθούν για να αλλάξει η εικόνα του Δήμου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ερώτηση 1: Ποια είναι η κατάσταση των δικτύων ύδρευσης αυτή τη στιγμή στο Δήμο Μουζακίου;

Απάντηση: Έχουμε τρεις δημοτικές ενότητες, τη δημοτική ενότητα Μουζακίου, Παμίσου και Ιθώμης, είμαστε στην ευχάριστη θέση αυτή τη στιγμή να πούμε ότι στην Δ.Ε Παμίσου που είναι το πεδινό κομμάτι του Δήμου έχουμε αντικαταστήσει όλα τα δίκτυα ουσιαστικά και αυτή τη στιγμή ολοκληρώνεται το έργο «Αντικατάσταση δικτύων ύδρευσης στη Δ.Ε Παμίσου» όπου πλέον έχουν φύγει όλοι οι αμιαντοσωλήνες, σιδηροσωλήνες και έχουν αντικατασταθεί όλα με υλικά πολυαιθυλενίου. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα να μειώσουμε το τιμολόγιο στο νερό.

Τώρα όσον αφορά τη Δ.Ε Μουζακίου, και εκεί τα μεγάλα οικιστικά σύνολα: Μουζάκι, Μαυρομματί, Γελάνθη, Μαγουλίτσα κλπ., έχουν αντικατασταθεί στην πλειονότητά τους και υπάρχουν κάποιοι οικισμοί που έχουν ενταχθεί τώρα σε πρόγραμμα προς αντικατάσταση όπως η Μαγουλίτσα και ο συνοικισμός Καραϊσκάκη και η έδρα του Δήμου έχει αντικατασταθεί το δίκτυο ύδρευσης, οι αμιαντοσωλήνες από το 2007.

Ομοίως και στη Δ.Ε Μαυρομματίου, το πρόβλημα εκεί είναι στις ορεινές κοινότητες, όπου εκεί τα δίκτυα έχουν κατασκευαστεί περί τις αρχές της δεκαετίας του '80, είναι αχαρτογράφητα τα δίκτυα εκεί, δεν έχουμε κάποιο σχέδιο, ούτε έχουμε καταφέρει να κάνουμε κάποια ψηφιακή απεικόνιση μέχρι στιγμής και τα ίδια παραπλήσια προβλήματα έχουμε στη Δ.Ε Ιθώμης, σε κάποιες από τις κοινότητες, όπου τα δίκτυα επίσης εκεί είναι παλιά, με εξαίρεση τις κοινότητες Φαναρίου και Καναλίων, όπου τα δίκτυα έχουν αντικατασταθεί περίπου πριν από 10 – 15 χρόνια.

Ερώτηση 2: Ποια είναι η κατάσταση του πόσιμου νερού στον Δήμο;

Απάντηση: Η ποιότητα του πόσιμου νερού είναι κάτι το οποίο προσπαθούμε από τα μέσα που έχουμε να το αντιμετωπίσουμε σε ετήσια βάση καταρτίζοντας πρόγραμμα δειγματοληψίας και συνεργαζόμενοι με εξωτερικά κέντρα τα οποία μας κάνουν τις αναλύσεις του νερού γιατί διαθέτουμε δικό μας χημικό εργαστήριο, πάντα με διαπιστευμένα εργαστήρια συνεργαζόμαστε. Κοιτάζουμε να παίρνουμε δείγματα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους αντιπροσωπευτικά από κάθε οικισμό.

Τα μεγάλα προβλήματα στην ποιότητα του νερού εντοπίζονται στις ορεινές κοινότητες, όπου εκεί υδρεύονται από υδρομαστεύσεις, από πηγές υδροληψίας οι οποίες είναι στα βουνά, διάσπαρτες. Εκεί έχουμε μεταβολή στα φυσικοχημικά χαρακτηριστικά και στη θολότητα όταν έχουμε έντονες βροχοπτώσεις. Στην πλειονότητα των δεξαμενών έχουμε καταφέρει να τοποθετήσουμε κάποια συστήματα χλωρίωσης.

Περάσαμε ένα μεγάλο crash test με αυτά που έγιναν με τα καιρικά φαινόμενα του Ιανού και του Daniel όπου εκεί κληθήκαμε να έχουμε διαρκή έλεγχο από τις εποπτικές αρχές και από τη Διεύθυνση Δημόσιας Υγιεινής από κλιμάκια που είχαν συσταθεί τα οποία κάνανε διαρκείς ελέγχους, αυτοψίες, δειγματοληψίες ανά 15 μέρες περίπου σε διάφορα σημεία των οικισμών.

Έχουμε καταφέρει να μην έχουμε έντονα προβλήματα σε ό,τι αφορά την ποιότητα νερού, υπό ποια έννοια; Δεν έχουμε προβλήματα στα νιτρικά και στα νιτρώδη που είναι 2 παράμετροι που βασανίζουν ειδικά τις πεδινές περιοχές λόγω λιπασμάτων και απορριπτικής δραστηριότητας. Ευτυχώς η περιοχή μας σε αυτές τις 2 σημαντικές παραμέτρους είναι πολύ κάτω από τα όρια που θέτει η κείμενη νομοθεσία.

Χρειαζόμαστε βελτίωση βέβαια σε ό, τι αφορά τις μικροβιολογικές παραμέτρους, όπου αυτές είναι συνάρτηση του κατά πόσο υπάρχει αδιάλειπτη και ικανοποιητική χλωρίωση. Εδώ είναι το μεγάλο στοίχημα, να μπορούμε σε όλες τις δεξαμενές να έχουμε συστήματα χλωρίωσης, να έχουμε αυτόματη χλωρίωση του νερού με δυνατότητα μέτρησης του υπολειμματικού χλωρίου, είτε στη δεξαμενή, είτε σε ακρότατα σημεία του δικτύου, είτε σε σημεία κοντά στη δεξαμενή, ώστε να αποφεύγουμε είτε την υπερχλωρίωση, είτε την υποχλωρίωση, γιατί ακόμα και η υπερχλωρίωση μπορεί να δημιουργήσει τεράστια προβλήματα στη δημόσια υγεία. Το χλώριο είναι δηλητήριο και πρέπει πάντοτε οι συγκεντρώσεις να είναι αυστηρά περιορισμένες σύμφωνα με τα όρια που θέτει η νομοθεσία.

Όλα αυτά τα προβλήματα βέβαια ευελπιστούμε ότι θα λυθούν εν συνόλω με το έργο της τηλεμετρίας που είναι σε εξέλιξη αυτή τη στιγμή, το οποίο περιλαμβάνει και συστήματα απολύμανσης σε πάνω από 60 δεξαμενές που υπάρχουν στην περιοχή ευθύνης της Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου

Ερώτηση 3: Ποια είναι η κατάσταση αυτή τη στιγμή όσον αφορά τη διαχείριση των λυμάτων:

Απάντηση: Στη διαχείριση των λυμάτων είμαστε πολύ πίσω, έχουμε δρόμο να διανύσουμε. Είχαμε τεράστια προβλήματα, ενώ καταφέραμε να εντάξουμε το 2010 – 2011 μία Πράξη αποχέτευσης που περιλάμβανε τα δίκτυα αποχέτευσης ακαθάρτων στην έδρα του Δήμου, στο

Μουζάκι, στο Μαυρομμάτι και στον συνοικισμό Καραϊσκάκη, μαζί με τη λειτουργία βιολογικού καθαρισμού, και εν έτη 2024, ενώ έχει ολοκληρωθεί ο βιολογικός καθαρισμός είμαστε σε μία φάση ακόμη που δεν έχουμε καταφέρει να λειτουργήσουμε τα δίκτυα αποχέτευσης στο Μουζάκι και στο Μαυρομμάτι.

Είναι σε εκκρεμότητα η εργολαβία της σύνδεσης των ιδιωτικών συνδέσεων με το δίκτυο αποχέτευσης ακαθάρτων. Βέβαια, όλα αυτά δημιουργήθηκαν όχι από τυχόν αστοχίες δικές μας, αλλά επειδή και τα χρηματοδοτικά εργαλεία που υπήρχανε εδώ και 15 χρόνια πίσω αν πάμε, δεν είχαν ως επιλέξιμη δαπάνη την κατασκευή των ιδιωτικών συνδέσεων. Αντιλαμβάνεστε λοιπόν ότι ένας Δήμος, μία Δ.Ε.Υ.Α., είτε μικρή είτε μεγάλη, μπορεί να κατάφερνε να εντάξει έργα αποχέτευσης, αλλά το έργο των ιδιωτικών συνδέσεων που έχει έναν προϋπολογισμό που είναι διόλου ευκαταφρόνητος, έπρεπε να το καλύψει με ιδίους πόρους. Έτσι εμείς είχαμε να αντιμετωπίσουμε μία δαπάνη της τάξης των 2 εκατομμυρίων, που έπρεπε η Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου να βρει ίδια μέσα για να μπορέσει να καλύψει τη χρηματοδότηση αυτή.

Αρχικά επιβλήθηκαν τέλη σύνδεσης, αλλά ήτανε δυσβάσταχτα για τους δημότες, μία σύνδεση κόστιζε κοντά στα 800€. Δεν είχαμε ουσιαστικά την εισπραξιμότητα που θέλαμε από εκεί ώστε να μπορέσουμε να φέρουμε εις πέρας το έργο. Κάναμε ενέργειες για δανειοδότηση του έργου 3 φορές, αλλά ουσιαστικά μπλέξαμε με τις αγκυλώσεις της γραφειοκρατίας διότι και οι 3 δανειακές συμβάσεις δεν εγκρίθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο, με αποτέλεσμα να έχουμε μία τεράστια χρονοτριβή. Και ευτυχώς με μία νομοθετική πρωτοβουλία που άρχισε από 2020, χρηματοδοτήθηκαν οι ιδιωτικές συνδέσεις, και μας δόθηκε η δυνατότητα αυτό το ημιτελές έργο που ξεκινήσαμε με ιδίους πόρους να μπορέσουμε να το εντάξουμε μέσα σε χρηματοδοτικά εργαλεία και αυτή τη στιγμή να εξασφαλίσουμε τη χρηματοδότηση, να έχουμε επανέναρξη των εργασιών του έργου και ευελπιστούμε μέσα στο 2024 να μπορέσουμε να θέσουμε σε λειτουργία το σύστημα της αποχέτευσης στον Δήμο Μουζακίου.

Ερώτηση 4: Ποια είναι η επάρκεια στελέχωσης στη Δ.Ε.Υ.Α. και ποιος ο ρόλος των Προγραμματικών Συμβάσεων;

Απάντηση: Η Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου είναι μία μικρή Δ.Ε.Υ.Α. Γενικά μέσα στην Ελληνική επικράτεια υπάρχουν Δ.Ε.Υ.Α. διαφόρων ταχυτήτων. Η Δ.Ε.Υ.Α. σαν σχήμα, σαν νομικό πρόσωπο, από την φτωχή μου εμπειρία που έχω στη διαχείριση των πραγμάτων στη Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου, απέδωσαν γιατί ξεφεύγανε λίγο από τις γραφειοκρατικές διαδικασίες των Δήμων, είναι Ν.Π.Ι.Δ., όμως οι Δ.Ε.Υ.Α., όπως και η Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου αυτή τη στιγμή που μιλάμε συγκεκριμένα, είναι υποστελεχωμένη.

Οι Δ.Ε.Υ.Α. δεν έχουνε πάρει τη δέουσα προσοχή σε ό, τι αφορά τη στελέχωσή τους ώστε να έχουνε Τεχνική Υπηρεσία, η οποία θα μπορούσε να τις απαγκιστρώσει από τους δήμους, να δώσει αέρα στους δήμους να ασχοληθούν με άλλα πράγματα και συγχρόνως να μπορέσουν απερίσπαστες οι Δ.Ε.Υ.Α. να έχουνε Τεχνική Υπηρεσία, όπως εμείς τώρα για παράδειγμα, για να μπορέσουμε να τρέξουμε μελέτες και να μπορέσουμε να εντάξουμε ακόμη περισσότερα έργα. Τώρα πώς το λύναμε αυτό μέχρι τώρα, με την αρωγή και τη συνεργασία του Δήμου Μουζακίου με τη σύναψη Προγραμματικών Συμβάσεων ώστε να φαίνονται και οι προτάσεις μας ώριμες για να έχουνε πιθανότητες ένταξης στα διάφορα χρηματοδοτικά προγράμματα, και φυσικά με τη φιλοτιμία του προσωπικού που υπάρχει στη Δ.Ε.Υ.Α. το οποίο συνδράμει πάντοτε την Τεχνική Υπηρεσία στη σύνταξη προϋπολογισμών, στη διενέργεια αυτοψιών, σε ό,τι απαιτείται για να εξασφαλίσουμε τις απαιτούμενες αδειοδοτήσεις ώστε να μπορούμε να πληρούμε τα κριτήρια για ένταξη στα διάφορα χρηματοδοτικά προγράμματα.

Ερώτηση 5: Πώς μπορεί να συντηρηθεί και να λειτουργήσει ρεαλιστικά ένα έργο μετά την υλοποίησή του;

Απάντηση: Αυτό που θίγετε είναι ιδιαιτέρως σημαντικό και ίσως είναι και η ουσία, γιατί οι δημοτικές αρχές καλοπροαίρετα και καλά κάνουν, θέλουν να εντάξουν έργα. Και όλα τα στελέχη ουσιαστικά, όλοι οι υπηρεσιακοί παράγοντες με αυτόν τον στόχο βρίσκονται στη θέση που βρίσκονται ώστε να εντάξουν έργα, να παράξουν επενδυτικό έργο το οποίο θα έχει αντίκρισμα στην κοινωνία, τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, έτσι; Υπάρχει όμως το τεράστιο πρόβλημα που θίγετε, ότι εντάξει, η Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου, ο Δήμος, ένας μικρός Δήμος, μία μικρή Δ.Ε.Υ.Α. με περιορισμένες δυνατότητες εκ των πραγμάτων λόγω στελέχωσης και τα λοιπά, εντάσσει έργα μερικών εκατομμυρίων. Από κει κ πέρα, από τη στιγμή που ενταχθεί και πάμε και στο στάδιο της υλοποίησης και περατωθεί, πώς θα λειτουργήσει αυτό το έργο; Και εδώ έχουμε 2 σκέλη, έχουμε την ύδρευση από τη μία μεριά, και την αποχέτευση.

Η ύδρευση, μπορούμε να θεωρήσουμε ότι όταν αντικατασταθεί ένα δίκτυο ύδρευσης και κατασκευαστεί σωστά, μπορεί να λειτουργηθεί και να συντηρηθεί σωστά το δίκτυο με ένα ολιγομελές εργατοτεχνικό δυναμικό το οποίο θα έχει την επιστασία, θα έχει την επίβλεψη. Οι διαρροές στο δίκτυο θα υπάρχουν γιατί αποτελούν συστατικό της λειτουργίας των δικτύων, αλλά επειδή ακριβώς το δίκτυο θα είναι καινούργιο, θα δώσει τη δυνατότητα να μπορέσουμε να επιβλέψουμε και να λειτουργήσουμε μεγάλα μήκη δικτύου με πιο λίγο προσωπικό. Βέβαια εδώ έγκειται και ο παράγοντας της γεωμορφολογίας του εδάφους και της ιδιαιτερότητας που έχει η κάθε περιοχή γιατί τα ορεινά είναι μία δύσκολη υπόθεση, μερικές φορές είναι δύσκολο και να

φτάσεις σε ένα εξωτερικό υδραγωγείο όταν υπάρχει χιονόπτωση, όταν υπάρχουν καιρικά φαινόμενα άσχημα κλπ.

Εάν λοιπόν είναι, ας πούμε, μία φορά, έχει έναν συντελεστή δυσκολίας να λειτουργήσεις ένα έργο ύδρευσης, σε πολλαπλάσιο βαθμό και σε υπερθετικό βαθμό, έχεις να αντιμετωπίσεις το πρόβλημα της λειτουργίας της αποχέτευσης. Γιατί δεν έχεις μόνο το δίκτυο της αποχέτευσης όπου μπορεί να βγάλει τεράστια προβλήματα με εμφράξεις σωληνώσεων, με παρασιτικές εισροές από βρόχινα ύδατα που μπορεί να πλημμυρίσουν τα δίκτυα, έχουμε το μεγάλο θέμα της λειτουργίας του βιολογικού καθαρισμού γιατί εκεί καταλήγουν τα λύματα. Το μεγάλο στοίχημα λοιπόν εκεί είναι να λειτουργήσει σωστά ο βιολογικός, ώστε να έχεις την ποιότητα εκροής των επεξεργασμένων λυμάτων που θέτουν οι περιβαλλοντικοί όροι του βιολογικού.

Για να γίνει όμως αυτό, χρειάζεται να έχεις το απαιτούμενο εργατοτεχνικό επιστημονικό προσωπικό. Και όχι μόνο να έχεις αυτό το προσωπικό, αλλά να έχει και την κατάλληλη τεχνογνωσία, να ξέρει να λειτουργήσει τον βιολογικό. Σκεφτείτε ότι ένας βιολογικός μικρός, όπως ο δικός μας που αναμένουμε να λειτουργήσει που έχει μία δυναμικότητα 4.500 ισοδύναμους κατοίκους, σε βάθος 20ετίας να φτάσει ακόμα και τους 10.000 ισοδύναμους κατοίκους, χρειάζεται από τη μελέτη λειτουργίας του, να έχει τον χημικό μηχανικό, τον ηλεκτρολόγο μηχανικό, τον ηλεκτρολόγο, τον μηχανοτεχνίτη, χρειάζεται μία ομάδα έργου 4 – 5 ατόμων. Που θα βρει μία Δ.Ε.Υ.Α., ακόμη και μία μεγάλη Δ.Ε.Υ.Α, οι οποίες πλέον μαστίζονται από την υποστελέχωση, διότι τα πιο έμπειρα στελέχη τους έχουν πλέον συνταξιοδοτηθεί. Πώς θα μπορέσει λοιπόν μία Δ.Ε.Υ.Α. να λειτουργήσει έναν βιολογικό καθαρισμό; Από τη στιγμή μάλιστα που δεν εγκρίνεται και καμία πρόσληψη στις Δ.Ε.Υ.Α.

Είναι ιδιαίτερος σημαντικό το ζήτημα της υποστελέχωσης και έχει πολλαπλές επιδράσεις. Δηλαδή εγώ σας περιέγραψα τώρα τι επίδραση μπορεί να έχει στο περιβάλλον μία εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων η οποία μπορεί να μη διαθέτει το προσωπικό ή μπορεί να διαθέτει το προσωπικό αλλά να μην ξέρει να λειτουργήσει σωστά τον βιολογικό καθαρισμό, διότι ο τρόπος λειτουργίας της εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων δεν είναι κάτι απλό. Και οι περισσότερες Δ.Ε.Υ.Α καταφεύγουν στην ανάθεση αυτής της υπηρεσίας σε εξωτερικούς συνεργάτες.

Ερώτηση 6: Τι συνέβη στην πρόσκληση ΑΤ03 που αφορά τις Α.Π.Ε, τις «Παρεμβάσεις και δράσεις βελτίωσης της διαχείρισης ενέργειας και αξιοποίησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις υποδομές διαχείρισης υδάτων του Δήμου Μουζακίου» και δεν προχώρησε;

Απάντηση: Ακούστε, ήμασταν από τις πρώτες μικρές Δ.Ε.Υ.Α. που είχανε φτιάξει μία πρόταση για να πάμε στο net metering, να πάμε σε συμψηφισμό ηλεκτρικής ενέργειας, γιατί η ηλεκτρική

ενέργεια στις Δ.Ε.Υ.Α. έχει εκτιναχθεί. Οι δαπάνες ηλεκτρικής ενέργειας πλέον έχουν αυξηθεί σε ένα ποσοστό της τάξης του 50% - 70% και κλήθηκαν οι Δ.Ε.Υ.Α. όλη αυτή την αύξηση στη δαπάνη ηλεκτρικής ενέργειας να την απορροφήσουν στα τιμολόγια τους χωρίς αυξήσεις. Προσπαθήσαμε να βρούμε λοιπόν τις εναλλακτικές πηγές ενέργειας, αλλά εδώ υπάρχουν 2 βασικά προβλήματα.

Το ένα είναι η εύρεση της κατάλληλης έκστασης για να μπορέσεις να φτιάξεις αυτό το φωτοβολταϊκό πάρκο, έστω και ένα μικρό, κάτω από ένα 1MW. Διότι βλέπετε τι συμβαίνει με τις πλημμύρες. Χρειάζεται λοιπόν να βρεις μία έκταση που να είναι πλήρως διασφαλισμένη εκτός ζώνης κινδύνου πλημμύρας και το δεύτερο είναι ότι, ας υποθέσουμε ότι φτιάχτηκε το πάρκο. Εδώ έχουμε την αδυναμία των υποδομών του Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. να απορροφήσουν την ενέργεια. Είναι κορεσμένα τα δίκτυα.

Επιπρόσθετα, εμείς είχαμε και την ατυχία στο όλο αυτό εγχείρημα να μπούμε σε μία δεύτερη μοίρα, διότι ο κάθε Δήμος είχε ένα οικονομικό πλαφόν για την ένταξη έργων στον «Τρίτη», άρα έπρεπε κάποια υποέργα να μπούνε λίγο πιο πίσω και να βγούνε κάποια έργα του Δήμου μπροστά, με προτεραιότητα στη χρηματοδότηση, γιατί όπως -αν θυμάμαι καλά- κάποιες οδοποιίες κλπ., που έχουν να κάνουν με τη εξασφάλιση οδικής πρόσβασης στον κόσμο, οπότε μπήκε σε δεύτερη μοίρα. Αλλά το μεγάλο πρόβλημα, ξαναλέω, είναι ότι ακόμη και αν λυθούν τα προβλήματα του ιδιοκτησιακού καθεστώτος, και βρεθούν οι κατάλληλες εκτάσεις κλπ., να είναι και ο Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. έτοιμος και να έχει δίκτυα τα οποία να είναι μη κορεσμένα.

Ερώτηση 7: Κλείνοντας, πώς θα κρίνατε τη συνδρομή του Προγράμματος «Αντώνης Τρίτη» στη Δ.Ε.Υ.Α.; Τι έχετε να πείτε στο σύνολο;

Απάντηση: Κατ' εμέ, βλέποντας την πορεία της Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου σε αυτά τα 20 – 22 χρόνια, με τον «Αντώνη Τρίτη» δόθηκε μία μεγάλη ευκαιρία και στις μικρές Δ.Ε.Υ.Α., εφόσον είχανε κάνει κάποια προετοιμασία, να έχουνε βάσιμες πιθανότητες να εντάξουν έργα. Και αυτό είναι το σημαντικό, δεν αντιμετωπίστηκαν οι μικροί Δήμοι και οι μικρές Δ.Ε.Υ.Α. ως «οι φτωχοί συγγενείς». Μπορεί βέβαια τα ποσά χρηματοδότησης μας να είναι κατά πολύ μικρότερα και εδώ υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης, και μπορεί η πολιτεία να σκύψει ακόμη περισσότερο στους δήμους οι οποίοι είναι απομακρυσμένοι, οι οποίοι είναι ορεινοί, οι οποίοι πλήττονται από καιρικά φαινόμενα, στις μικρές, τις αδύναμες Δ.Ε.Υ.Α., και να μας δώσουν τα ερεθίσματα, να μας δώσουν τα κίνητρα, τις ευκαιρίες να εντάξουμε έργα.

Ήταν λοιπόν μία μεγάλη ευκαιρία και καταφέραμε να εντάξουμε έργα, και αν υλοποιηθούν αυτά τα έργα, που αυτή τη στιγμή έχουν ενταχθεί, θα έχουμε μία τελείως διαφορετική εικόνα και

κατάσταση στον τομέα της ύδρευσης στην περιοχή ευθύνης της Δ.Ε.Υ.Α. Μουζακίου. Θωρώ ότι θα έχουμε μία μεγάλη , μία κατακόρυφη αύξηση στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική

Ε.Ε.Τ.Α.Α., (Ιούνιος 2014), *Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης- Πρόγραμμα «Καλλικράτης» Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α/7-6-2010)*
Επικαιροποιημένη έκδοση

Διαδικτυακά άρθρα / Ιστοσελίδες

Αγκυρόπουλος Χ., Βαλεντής Η., Γαλανός Γ., Γκρούσκος Γ., Ζλατίνη Κ., Καϊάφα Σ., Καραγιάννης Γ., Κότιος Α., Κότιος Δ., (Σεπτέμβριος 2023), *Οδικός Χάρτης για μια δομική διοικητική μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα*, ΔιαΝέοσις Οργανισμός Έρευνας & Ανάλυσης. Διαθέσιμο στη δ/ση <https://www.dianeosis.org/wp-content/uploads/2023/09/OTA.pdf> [Πρόσβαση 25 Νοεμβρίου 2023].

Βαλλιάνος Ι., Καλαντζάκης Γ., Μαντάς Χ., Ουλκέρογλου Α., Πλέτσα Δ., Πλυμάκης Ι., Σαραβάκος Κ., Σταθοπούλου Μ., Χένα Ρ., (Δεκέμβριος 2023), *Δείκτης Αποτελεσματικότητας Δήμων*, Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών. Διαθέσιμο στη δ/ση <https://kefim.org/deiktis-apotelesmatikotitas-dimon-2023/> [Πρόσβαση 26/1/2024]

Δημοτική Κοινοφελής Επιχείρηση Δήμου Μουζακίου: <http://www.dikedim.gr/index.php>
[Πρόσβαση 28 Νοεμβρίου 2023]

Διαύγεια: <https://diavgeia.gov.gr/> [Πρόσβαση 21 Ιανουαρίου 2024]

Δίκτυο Δήμων Περιοχής Πίνδου: <http://www.pindosnet.gr/> [Πρόσβαση 27 Δεκεμβρίου 2023]

Ε.Ε.Τ.Α.Α., (Σεπτέμβριος 2023), *ΕΣΠΑ 2021 – 2027 και Τοπική Αυτοδιοίκηση. Δυνατότητες χρηματοδότησης έργων & Δράσεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στα Προγράμματα*, έκδ. ΙΙ. Διαθέσιμο στη δ/ση <https://www.eetaa.gr/> [Πρόσβαση 16 Ιανουαρίου 2024]

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών:
<https://eyde.ypes.gr/> [Πρόσβαση 12 Ιανουαρίου 2024]

Ελληνική Στατιστική Αρχή: <https://www.statistics.gr/> [Πρόσβαση 19 Δεκεμβρίου 2023]

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

<https://ted.europa.eu/TED/browse/browseByMap.do> [Πρόσβαση 23 Ιανουαρίου 2024]

Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο <https://eprm.ypen.gr> [Πρόσβαση 7 Δεκεμβρίου 2023]

Ιστοσελίδα Δήμου Μουζακίου: <https://www.mouzaki.gr/> [Πρόσβαση 21 Ιανουαρίου 2024]

Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Μουζακίου: <https://www.kpem.gr/> [Πρόσβαση 10 Νοεμβρίου 2023]

ΚΗΜΔΗΣ: <https://cerpp.eprocurement.gov.gr/upgkimdis/unprotected/home.xhtml> [Πρόσβαση 22 Ιανουαρίου 2024]

Κοσκινιώτη Κ., (Απρίλιος 2014), *Ανάπτυξη Προσχεδίου Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια για το Δήμο Μουζακίου*, Διπλωματική εργασία, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών Και Μηχανικών Υπολογιστών Τομέας Ηλεκτρικών Βιομηχανικών Διατάξεων Και Συστημάτων Αποφάσεων. Διαθέσιμο στη δ/ση https://dspace.lib.ntua.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/38862/KoskiniotiK_Katastr_wsi_SDAE_gia_to_Dimo_Mouzakiou.pdf?sequence=1&isAllowed=y [Πρόσβαση 11 Οκτωβρίου 2023]

ΜΟΔ: <https://www.mou.gr/el/pages/default.aspx> [Πρόσβαση 13 Ιανουαρίου 2024]

Περιφερειακό Κέντρο Πληροφόρησης του ΟΗΕ:

<https://unric.org/el/17-στοχοι-βιωσιμης-αναπτυξης> [Πρόσβαση 25 Ιανουαρίου 2024]

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

<https://ypen.gov.gr/stochoi-viosimis-anaptyxis-oie-sustainable-development-goals-sdgs/> [Πρόσβαση 25 Ιανουαρίου 2024]

Interreg IVC “eCitizen II – Towards citizen-centered eGovernment in European cities and regions”, *Οδηγός Καλών Πρακτικών Ηλεκτρονικής Συμμετοχής* [Πρόσβαση 25 Ιανουαρίου 2024]